

Kahan

PŘÍBRAM

12 | **DOPRAVNÍ INŽENÝR
KVĚTOSLAV SYROVÝ**

Každý by si měl zkusit cestu
na kole městem

16 | **NOVÉ LAVIČKY
NA NÁMĚSTÍ TGM**

Při posezení lze relaxovat
i poznávat historii města

24 | **SPORTOVCI PŘED
SEZONOU**

Jak jsou na sezonu připraveny
největší sportovní kluby

Nový školní rok a novinky příbramských škol

60KM OD VÁS
ZVÍŘECÍ
KREMATORIUM
STRAKONICE
Heydukova 1644
Rozloučení i kremace v jednom místě
v nově vybudovaném objektu

ZVÍŘECÍ KREMATORIUM

telefon nonstop 24 / 7
+420 797 605 555
Určitě navštivte naše stránky
akrematorium.cz

ORANGE OPTIK

OD 1. 8. VŠECHNY OBRUBY ZA

1 Kč

Zahradnická 70, Příbram

Akce "Obruba za 1 Kč" se vztahuje na všechny vystavené obruby a platí při nákupu kompletních dioptrických brýlí. Akce platí od 1. 8. 2024 do odvolání nebo do vyprodání zásob. Obrázky jsou ilustrativní. Kompletní podmínky této akce se dozvíte přímo na optice nebo na webu www.orangeoptik.cz/pobocky/optika-pribram-zahradnicka-70

T E R A P E U T O V N A
P Ř Í B R A M

- individuální psychoterapie
- párová a rodinná terapie
- koučink
- krizová intervence

Na Valešince 174, Příbram
terapeutovnapb@gmail.com
www.terapeutovna-pribram.cz

BISTRO FEST
pódium u SeZaM bistra
AREÁL NOVÝ RYBNÍK
SOBOTA 7. 9. OD 15.00
Hot Tune Paradox, Desiluze, Mushrooms,
Pakáš, Ladies and Gentlemen

zveřejněno programem vyhledávače

OBSAH ČÍSLA

- 11** ANKETA MEZI ZASTUPITELI:
PODPORUJE MĚSTO ŠKOLY DOSTATEČNĚ?
- 12** KAŽDÝ BY SI MĚL ZKUSIT CESTU NA KOLE MĚSTEM.
ROZHOVOR S KVĚTOSLAVEM SYROVÝM
- 13** PŘÍBRAM MÁ POTENCIÁL ZVÝŠIT
PODÍL CYKLISTŮ V DOPRAVĚ
- 16** PŘI POSEZENÍ NA LAVIČKÁCH LZE RELAXOVAT
I POZNÁVAT HISTORII MĚSTA
- 17** NOVINKY V PARKOVÁNÍ: PARKOVACÍ KARTY ONLINE,
NOVÉ AUTOMATY, CYKLOBOXY A INFORMAČNÍ DISPLEJE
- 24** KAM S DĚTI ZA SPORTEM?
PŘÍBRAM NABÍZÍ ROZMANITÉ MOŽNOSTI

ZPÁTKY DO LAVIC

Chladná rána, dřívější soumrak a dozrálé jeřabiny jsou nezvratným důkazem toho, že léto má svůj vrchol dávno za sebou. Spolu s ním se s námi rozloučily i prázdniny, které přinesly chvíle pohody, dobrodružství a odpočinku. Nyní je však čas vrátit se zpět do reality všedních dní, kdy školákům začíná další období, v němž letní volnost, koupání, dlouhé vespávání a večerní ponocování nahradí školní řád, domácí úkoly, čtení, psaní, počítání a další mraky pro život více či méně důležitých záležitostí.

Příbramské školy a školky jsou na nový školní rok bezvadně připraveny, některé se dočkaly i stavebních vylepšení. Jen namátkou zmíním nová okna v ZŠ Jiráskovy sady, dále opravenou střechu v Základní umělecké škole Antonína Dvořáka nebo úplně novou kuchyň v MŠ Kličkova vila. Více o rozsáhlých letošních investicích do škol a školek, ale také další novinky - studijní, personální či organizační - najdete v hlavním článku tohoto Kahanu.

Tento rok se, co se týká příbramských škol, byl významný i z hlediska personálních změn. Nesl se v duchu konkurzů, protože mnoha ředitelům a ředitelkám končilo šestileté funkční období. Dali jsme stávajícím manažerům příležitost zhodnotit a obhájit jejich práci. Je potěšující, že všichni, kteří chtěli ve své práci pokračovat, v konkurzech uspěli. Potvrdili tím, že jsou lidmi na správných místech, kteří mají nejen potřebné schopnosti, ale také motivaci a energii k dalšímu rozvoji škol a školských zařízení.

Jsem přesvědčený o tom, že školní rok 2024/25 bude klidným a úspěšným obdobím pro všechny zúčastněné. Přeji všem, kteří se do něj zapojí, pracovníkům ve školství, žákům, dětem, studentům i jejich rodičům, aby pro ně byl nadcházející školní rok pohodový, plný pozitivních zpráv a úspěchů. Nezapomeňte, že ačkoliv se léto zdá být pryč, a s ním i bezstarostné prázdniny, už teď se můžeme těšit na další.

Jan Konvalinka
starosta města Příbram

Rozvoj Příbrami očima studentů	4
Nový školní rok a novinky příbramských škol	6
Vybrané opravy ve školách	10
Pozvánka na Příbramskou svatohorskou šalmaj, Den seniorů a Burzu květin	14
Dopravní hřiště se otevře symbolicky na den městské mobility	16
Příběhy našich sousedů již pošesté	18
Městská galerie: Kafka Present, Otevřený horizont i Studio GFDP	20
První pololetí jsme zakončili v Mariánských Lázních	22
Novinky v oddlužení: Tři roky místo pěti a přísnější kontrola dlužníků	23
Davle a Most u Remagenu	26
Příběhy z Březového vrchu VII.: hormistr Greger Behem	28
Kalendář akcí	30

Městský zpravodaj Kahan publikuje příspěvky autorů a autorek po redakčním výběru a úpravě. Za obsahovou správnost odpovídají autoři. Většina textů má spíše informativní charakter, v rubrikách Polemika, Názory, Úvodník, Anketa či Rozhovor ale mohou být uvedeny názory a postoje, které nemusí vyjadřovat pohled redakce nebo členů redakční rady. Redakce přijímá příspěvky občanů i zastupitelů na kahan@pribram.eu.

Kahan - Zpravodaj města Příbram, vychází 11× ročně, slouží k informování občanů města Příbram. **Vydává:** Město Příbram, Tyršova 108 (IČO: 00243132) pod registračním číslem Ministerstva kultury ČR E11726 v nákladu 15 400 výtisků. Do každé domácnosti v Příbrami je doručen 1 výtisk zdarma. **Místo vydání:** Městský úřad Příbram, Odbor komunikace a cestovního ruchu, Příbram I, Tyršova 108, tel.: 318 402 281, e-mail: kahan@pribram.eu. **Příjem inzerce:** Odbor komunikace a cestovního ruchu, tel.: 318 402 281, e-mail: kahan@pribram.eu. Za věcnou správnost článků odpovídají autoři. **Redakční rada:** Jan Konvalinka, Vladimír Karpíšek, Miroslav Peterka, Zuzana Kučerová, Eva Švehlová, Jaroslav Hodrment. **Šéfredaktor:** Stanislav D. Břeň. **Redakční uzávěrka** je první den předchozího měsíce. Další zprávy radnice na pribram.eu, kahan.pribram.eu nebo facebook.com/mestskyuradpribram. Distribuce tohoto čísla probíhá od 3. do 9. září 2024. Foto na titulní straně: Shutterstock.

Svatohorské varhanní půlhodinky

Díky podpoře Česko-německého fondu budoucnosti vystoupí v rámci sedmého ročníku koncertního cyklu Nedělních varhanních půlhodin ve svatohorské bazilice šestice německých interpretů. Budou jimi: Matthias Süss (25. 8.), Martin Bernreuther (1. 9.), Bernard Grobbel (8. 9.), Stefan Baier (15. 9.), Franz Danksagmüller (22. 9.) a Jürgen Essl (29. 9.). Součástí představení německých interpretů budou i dvě doplňkové akce: veřejná beseda s eichstättským varhaníkem Martinem Bernreutherem, která bude následovat po jeho koncertu, a interpretační kurz pro studenty varhanní hry na českých vysokých školách pod vedením Franze Danksagmüllera, profesora varhanní hry Musikhochschule Lübeck.

Týdny duševního zdraví v Příbrami

Od 19. září do 8. října se v Příbrami uskuteční Týdny duševního zdraví, které pořádá organizace Lomikámen. Cílem akce je přiblížit veřejnosti témata spojená s duševním zdravím, sdílet zkušenosti lidí s duševním onemocněním a informovat o možnostech sociálně-zdravotní podpory. Ve čtvrtek 19. září od 17.00 se v Knihovně Jana Drdy na náměstí T. G. Masaryka uskuteční beseda na téma Duševní zdraví a duševní obtíže v kontextu rodiny, práce, vztahů a volného času. Diskutovat budou odborníci a lidé s osobní zkušeností s duševním onemocněním. Ve středu 2. října od 19.00 v Junior klubu uvede spolek Art Movement a Divadlo Psyche inscenaci *Duj, pluj, hoř a syp*. Představení vzniklo ve spolupráci divadelníků a umělců se čtyřmi (ne)herci s duševním onemocněním: Petrem Grillem, Šárkou Danielou Kutinovou, Lucií Valovou a Lukášem Vaňourou. Po představení následuje diskuse s herci o jejich práci a společném fungování. V úterý 8. října od 12.00 do 16.00 lze na Václavském náměstí potkat pracovníky Lomikamene, seznámit se s poskytovanými službami, možnostmi prevence duševních onemocnění a jejich léčbou. Součástí programu bude také prezentace výtvarných děl klientů Lomikamene, hudební vystoupení souboru HasArt při ZUŠ Antonína Dvořáka Příbram a pojiždná tréninková kavárna Jiná káva. Vstup na všechny akce je zdarma.

Volby do zastupitelstev krajů

Volby do zastupitelstev krajů se uskuteční 20. a 21. září 2024. Odbor vnitřních věcí vyzval občany k zřetelnému označení doručovacích schránek, aby bylo možné řádně vhodit hlasovací lístky. V případě, že hlasovací lístek ve své schránce nenajdete, bude k dispozici ve volební místnosti.

Rozvoj Příbrami očima studentů

Od 10. září do 8. října bude na náměstí T. G. Masaryka k vidění výstava ateliérových projektů na téma rozvoje města Příbrami, které zpracovali studující magisterského programu architektura a urbanismus na Fakultě architektury ČVUT v Praze. Práce ukážou, jak si budoucí rozvoj města představuje nastupující generace urbanistů a územních plánovačů. K vidění bude návrh vize a koncepce budoucího rozvoje Příbrami, urbanistické návrhy rozvoje historického jádra, revitalizace prostoru mezi starou Příbramí a Březovými Horami či kompletní přestavby centra Zdaboře. Vystavený bude také návrh Územního plánu Příbrami, který se v mnohém liší od toho skutečného. Projekty vznikly v ateliéru prostorového plánování pod vedením Veroniky Šindlerové, za přispění zástupců vedení města, úředníků oddělení územního plánování či městského architekta Josefa Tlustého. Vernisáž se uskuteční v úterý 10. září od 17.00 na náměstí T. G. Masaryka, součástí bude i komentovaná prohlídka vystavených prací.

Běh města Příbrami

V sobotu 28. září se rozběhne 31. ročník Běhu města Příbrami. Ráno v areálu Nový rybník bude od 9.00 patřit dětem a juniorům. Pro ně budou připraveny různé dlouhé tratě podle jejich věku, od 200 do 3000 m. Nejmladší závodníci budou startovat zadarmo a v cíli se mohou od organizátorů těšit na drobný dárek a občerstvení. Před polednem odstartuje hlavní závod, který běžce zavede na okruh kolem Nováku a Fialáku. Pro ženy bude vyměřená trať o délce 5 km, muži běžejí dvojnásobek. Přihlásit se lze také do závodu čtyřčlenných štafet, běžejí se 4 × 2,5 km. Rodinné a studentské štafety mají startovné zdarma. Na všechny závody včetně dětských je žádoucí se registrovat na webu behmestapribrami.cz.

Rezervace v Granitu

Chata Granit, spravovaná Sportovními zařízeními města Příbram, přijímá rezervace pobytů pro rok 2025. Rekreační objekt, který se nachází v šumavském Zadově, nabízí celoroční vyžití pro sportovní nadšence i milovníky přírody. „*Zimní lyžování, letní cykloturistika, pěší túry a houbaření jsou jen některé z aktivit, které zde můžete zažít. Nezmeškejte příležitost a rezervujte si svůj pobyt včas na webových stránkách chaty-granit.cz*“, nabádá tisková mluvčí SZM Příbram Kateřina Jahelková.

Ke svatému Václavu

Dne 27. září se uskuteční 5. ročník Pochodu ke svatému Václavu na Pleši. Sraz účastníků je v 16.00 v areálu Nemocnice Na Pleši. Na programu je společný pochod, následovat bude mše svatá sloužená páterem Janem Dlouhým za pacienty, nemocnici a lékaře. „*Pro účastníky budou připraveny drobné dárky na památku*“, informovala Klára Vošalíková, která je odpovědná za marketing a PR nemocnice.

Kurzy pro seniory

Od září Senior Point nabízí nové kurzy pro seniory. Přihlásit se mohou na kurzy angličtiny (úterý a čtvrtek), rekondiční cvičení pro ženy (pondělí a čtvrtek), cvičení pro muže (úterý), trénink paměti (čtvrtek) nebo práci počítačem (pondělí). Pro bližší informace navštivte kancelář Senior Pointu ve 2. pavilonu bývalé ZŠ v Žežické ulici 193. Přihlásit se můžete osobně, telefonicky na č. 778 779 898, nebo e-mailem na adrese pribram@seniorpointy.cz.

Most na Rynečku

Na základě výsledků pravidelných mostních prohlídek dojde letos k demolici a výstavbě nového mostu na Rynečku. Zakázku vysoutěžila společnost Swietelsky stavební za nabídkovou cenu 12 037 685,97 korun vč. DPH. Práce na demolici stávajícího a výstavbě nového mostu byly zahájeny na konci července. V první etapě se týkaly části u bytového domu, přičemž průjezd na velké parkoviště je zachován z Březnické ulice. V dalších etapách prací, které bude možné realizovat po přeložce sítí společnosti ČEZ, bude vjezd na parkoviště stále umožněn přes most Ryneček a výjezd bude možný stávající jednosměrnou ulicí Ryneček.

■ Aktuality zpracoval: Stanislav D. Břeň

25 LET S VÁMI!

Almma®
ROLETY NEBO ŽALUZIE?

**JE VÁM
LETOS
VEDRO?**

**PŘIPRAVTE SE
NA PŘÍŠTÍ SEZÓNU
UŽ TEĎ**

**ZÍSKEJTE MNOŽSTEVNÍ SLEVOU
NA VENKOVNÍ ROLETY NEBO ŽALUZIE
DÍKY HROMADNÉ OBJEDNÁVCE**

*VÝŠE SLEVY NA MATERIÁL ZÁVISÍ NA CELKOVÉM OBJEMU OBJEDNÁVKY
A PŘEDPOKLÁDANÉM TERMÍNU REALIZACE

almma@almma.cz

Telefon: +420 222 590 590

www.almma.cz

inzerce

Specializovaný
servis všech značek

Autorizovaný prodej a servis Mazda

Direct auto Příbram, s.r.o. | Dubno 121
Kontakty 318 621 970 / direct-auto.cz

direct
— auto

Nový školní rok a novinky příbramských škol

S nadcházejícím školním rokem oslovil Kahan příbramské školy všech stupňů (od mateřských až po vysoké), aby nám sdělily své plány a novinky na školní rok 2024/2025. Přinášíme vám jejich shrnutí formou vyjádření jednotlivých školních zástupců.

V MŠ Školní mají nově multismyslovou místnost Snoezelen.

Foto: MŠ Školní

MILOSLAVA KAREŠOVÁ, MŠ 28. ŘÍJNA

Pokud nám počasí dovolí, přivítáme rodiče i děti hned v září na naší školkové zahradě, kde pro ně budou připraveny různé zábavné hry a činnosti. V průběhu roku se děti účastní mnoha pravidelných vzdělávacích akcí, které nás čekají i letos. Dlouhodobě spolupracujeme s Hornickým muzeem Příbram, kde využíváme programy pro mateřské školy zaměřené na důlní historii a lidové tradice v hornickém domku, vztahující se k tématům Vánoc či Velikonoc. Pravidelně navštěvujeme knihovnu na Březových Horách a snažíme se vzbudit zájem o dětskou literaturu. Během celého roku sledujeme dětské programy v divadle a vybíráme pro naše děti ty nejzajímavější. Do školky k nám přijíždějí

vybraná divadla a vzdělávací programy z celé ČR. Děti jsou ve spolupráci s městem Příbram zapojeny do preventivního programu městské policie. Navštěvuje nás také Markova sanitka s krásným programem první pomoci. V jarních měsících poznávají zejména předškoláci krásy okolních měst. Během celého roku nás čeká tradiční tvoření s rodiči, věnované podzimním radovánkám a vánočním, masopustním i velikonočním tradicím.

ALENA KUBÁTOVÁ, ALTERNATIVNÍ MATEŘSKÁ ŠKOLA

Alternativní mateřskou školu nečekají žádné velké změny ani novinky. I nadále vycházíme z prvků waldorfské pedagogiky, tj. z uvědomě-

ní, že malé dítě se učí skrze nápodobu, skrze různorodé smyslové zkušenosti a skrze pohyb. Přirozenost dětí je objevovat své životní a sociální prostředí, které by mělo nabídnout hranice, strukturu a ochranu, ale zároveň i příležitost setkat se s výzvami a rizikem. Opět nás tedy čekají lidové tradice a slavnosti - např. Dožínky, Svatomartinská slavnost, oslavy adventu, Masopustní veselice apod. Čekají nás návštěvy divadel, pravidelné výlety do přírody, ale i do hlavního města, plavání, bruslení, cyklovýlety, tréninky s hokejovým trenérem, relaxační pobyty v solné jeskyni, akce pro rodiče a srodiči, zájmové činnosti, lyžařská škola v přírodě v zimě a jarní škola v přírodě na kolech. Těšíme se na vítání občánků v dubnu, na možnost potěšit seniory a dlouhodobě nemocné pacienty v nemocnici a také na ekoprojekt, do kterého jsme se zapojili.

HELENA ADAMCOVÁ, MŠ BRATŘÍ ČAPKŮ

V naší mateřské škole proběhla o prázdninách výmalba společných prostor a obnova stínící techniky. Překvapením pro děti budou i nové didaktické prvky na schodištích. V novém školním roce nabídneme dětem a rodičům spoustu různorodých akcí a bude opět z čeho vybírat. Tradičně pobyt na škole v přírodě v šumavské přírodě, také sportování s trenérem hokejového klubu, plavání, bruslení a cvičení v rámci projektu Se Sokolem do života. Projdeme společně „Českou zem kolem dokola“ a prozkoumáme lesy a tůňky při výpravách „Za přírodou 2025“. Těšíme se na společná setkávání při odpoledních akcích a brigádách, které budou zpestřením a zábavou nejen pro děti. Pro letošní zápisy do MŠ máme pro nové uchazeče online variantu zápisů z pohodlí domova.

JANA ŠILLE, MŠ JANA DRDY

„Šťastné dítě je dítě v pohybu.“ Toto motto nás provází, a proto i v novém školním roce opět nabízíme pestrou škálu kroužků, které se zaměřují především na sportovní aktivity. V dopoledních hodinách si děti zacvičí s hokejovým trenérem HC Příbram v rámci projektu Lvíček, získají nové dovednosti při Sokolském cvičení se zvířátky - „Svět nekončí za vrátky“, a také si zacvičí v tělocvičně ZŠ Březové Hory. V odpoledních hodinách se děti rozpo pohybují při aktivitách zaměřených na pohybovou všestrannost, gymnastiku nebo zumbu. Kromě sportovních kroužků naše mateřská škola nabízí i další zájmové činnosti, jako je hudební rytmika, keramika, kroužek Předškoláček a angličtina, které vedou naši pedagogičtí pracovníci. Novinkou je zapojení celého pedagogického týmu do programu Zdravé štístko, který se zaměřuje na rozšíření znalostí v oblasti správného držení těla dětí a jejich celkového rozvoje. Čekají nás také různé zahradní akce s rodiči, výlety, besídky,

Jazykové kurzy nebo Má vlast pro seniory

Vzdělávací institut Středočeského kraje ve spolupráci s městem Příbram zahajuje pro akademický rok 2024/2025 nové vzdělávací kurzy pro seniory v rámci Akademie třetího věku. Pro zimní semestr jsou připraveny jazykové kurzy, které jsou vhodné pro seniory se zájmem o němčinu nebo angličtinu. V nabídce jsou následující úrovně: Kurz německého jazyka pro mírně pokročilé; Kurz anglického jazyka pro mírně pokročilé; Kurz anglického jazyka pro středně pokročilé; Kurz anglického jazyka pro pokročilé. Výuka probíhá jednou týdně, zahrnuje 30 vyučovací hodiny za semestr a každá lekce trvá 90 minut. Cena za celý semestr činí 1250 korun. Kurzy se konají v budově 2. polikliniky na třídě Osvobození. Přihlášky je možné podávat až do 30. září 2024 nebo do naplnění kapacity kurzů.

Vedle jazykových kurzů nabízí akademie také jednosemestrální vzdělávací program Má vlast, který je zaměřen na vlastivědné putování inspirované cyklem symfonických básní Bedřicha Smetany. Skládá se ze čtyř přednášek, z nichž každá trvá pět vyučovací hodiny. Lektor Ivan Bauer přiblíží účastníkům témata spojená s historií a pověstmi významných míst, jako jsou Vyšehrad, Vltava, Šárka nebo Tábor a Blaník. Kurz probíhá ve dnech 25. října, 22. listopadu, 17. prosince a 21. ledna na adrese nám. T. G. Masaryka 121. Cena za celý semestr činí 800 Kč. Přihlášky ke studiu jsou přijímány do 30. září 2024, registrovat se lze elektronicky, telefonicky nebo poštou.

Kam na střední školu

Veletrh středních škol se uskuteční ve středu 18. září od 9.00 v Estrádním sále Divadla A. Dvořáka. Podle organizátorů potvrdilo svou účast přes 20 středních škol z blízkého i vzdálenějšího okolí. Na akci jsou zváni žáci 8. a 9. tříd, jejich rodiče a učitelé. Veletrh pořádají Místní akční skupina Podbrdsko, město Příbram a Místní akční skupina Brdy.

třídní divadélka, návštěvy divadel, solná jeskyň, plavání, bruslení a mnoho dalšího. Tradičně připravujeme zimní lyžařskou školu v přírodě na Moninci a jarní školy v přírodě ve Vystřkově a v Kožlích. Během školního roku bude také probíhat renovace školních zahrad, jejíž součástí bude instalace mlhoviště.

JITKA ČERNÁ, MŠ JUNGMANNOVA

Inovativním, prožitkovým a individuálním učením se snažíme dětem zajistit přiměřenou psychickou, fyzickou a sociální samostatnost a položit dobré základy pro život i další vzdělávání. Ve spolupráci se Sokolem Příbram nás čekají sportovní hry v tělocvičně. Dále připravujeme projektový týden „*Liherň*“ (líhnutí kuřátek), který bude zakončen přespáním v MŠ, projektový týden mimo MŠ v rámci inovativního vzdělávání v přírodě v okolí Orlické přehrad, projektový den ve spolupráci se zahradnictvím Volák Josef a projektový den v MŠ s profesionálním záchranářem. Dále chystáme kurz plavání, dílničky s rodiči, vítání občánků, zahradní slavnost - rozloučení s předškoláky, polodenní pěší výlety do přírody nebo celodenní výlet do zoologické zahrady. Na programu pro nový školní rok jsou také slavnosti a lidové tradice, divadelní představení nebo návštěva divadla. Za zmínku stojí květnový celodenní výlet pro předškoláky na Pražský hrad. Mezi kroužky patří Metoda dobrého startu (příprava předškolních dětí na vstup do ZŠ), keramická dílnička a odpolední sportovní hry v Sokolovně. Nadále chceme pokračovat ve spolupráci se ZŠ Jiráskovy sady, ZŠ pod Svato Horou a ZUŠ Příbram.

IVA ŠEDIVÁ, MŠ KLIČKOVA VILA

V novém školním roce připravuje Mateřská škola Kličková vila širokou škálu akcí, do kterých se zapojí jak děti, tak i jejich rodiče. Nabízíme aktivity, které mají u dětí i rodičů velkou oblibu a můžete se s nimi seznámit na webových stránkách klikovavila.cz. Mezi nejoblíbenější akce patří např. Putování za světýlkem sv. Martina, tematická tvoření a posezení s rodiči, Den matek - relaxační odpoledne, dopravní hřiště, beseda s myslivcem, divadelní představení v MŠ, návštěva HZS Příbram, návštěvy klientů Charity Příbram. Každý rok také s dětmi jezdíme na výlety, např. zoo, Farmapark u Toma, jelení obora, vlakem do Břežnice a na školu v přírodě do Mlýna Mitrovic. V letošním školním roce se naše mateřská škola zapojí do programu Lesní pedagogika. Také se velice těšíme, že od září vaříme v nové školní kuchyni, jejíž celková rekonstrukce probíhala v červenci a v srpnu. Příchod nového školního roku přináší dětem

vždy něco nového a zajímavého. Setkají se po prázdninách s kamarády, které již znají, a tvoří si nová přátelství s dětmi, které nově nastoupí do mateřské školy.

ALENA ŠVEJNOHOVÁ, MŠ KLUBÍČKO

V novém školním roce máme hned několik novinek: Pro nejstarší děti, kterým už je mnohdy po pololetí „*školka malá*“, jsme upravili prostory v prvním patře tak, aby jejich příprava do základní školy byla co nejeftivnější a zároveň stále hravá a přiměřeně jejich věku komfortní. Jedná se o samostatnou třídu s interaktivní tabulí, relaxační místností s dětskými publikacemi a atelierem na výtvarné a tvořivé aktivity. Samozřejmě víme, že školní zralost nepřichází u všech dětí ve stejném čase, a tak je celý interiér doplněn hračkami, didaktickými i společenskými hrami, stavebnicemi a věcmi, které si dětská duše žádá. Nezapomínáme ani na naše nejmenší a obě třídy v přízemí prošly také menšími úpravami. Děti se mohou těšit na jarní ozdravný pobyt, zimní lyžařský výcvik, solnou jeskyni, plavání a spoustu výletů, které jsou pro ně naplánovány díky dotacím města Příbrami.

SOŇA MAZURKOVÁ, MŠ POD SVATOU HOROU

I letošní školní rok pokračujeme v aktivitách, jako jsou Se Sokolem do života, Aktivní školka, plavání či keramika v Točárně. Nově bychom letos také rodičům nabídli ozdravný pobyt v přírodě, lyžařský kurz a návštěvy v solné jeskyni. Ve spolupráci s městem Příbram připravujeme účast dětí na Vítání občánků, návštěvy knihovny a Divadla A. Dvořáka v Příbrami aj. Připravujeme dětem i rodičům tvůrčí prostředí formou společných akcí a tematických besídek. Škola je rodinného typu, a proto je pro nás spolupráce s rodiči významná. Rodiče mají možnost přijít do třídy představit svá zaměstnání a hravou formou motivovat děti k novým dovednostem. Děti tak formou prožitku sbírají další zkušenosti pro své celoživotní vzdělávání.

IVANA ŠRAINOVÁ, MŠ POHÁDKA

V novém školním roce připravujeme tradiční oblíbené akce jak kulturní, tak sportovní - Aktivní školu, relaxační pobyty v solné jeskyni, plavecký kurz, účast na projektu Se Sokolem do života. Chystáme také pobyt předškolních dětí ve škole v přírodě. Více se zaměříme na aktivity na velké školní zahradě, kterou postupně nadále vybavujeme novými herními prvky tak, aby dětem poskytovala atraktivnější zábavu, rozvíjela pohybovou zdatnost i kreativitu. Určitě si děti oblíbí i nové cyklistické vybavení - kola, odrážedla a bezpečnostní doplňky, které jsme na zahradu zakoupili. Cyklistika je ideální způ-

sob, jak zlepšit fyzickou kondici dětí. Ve výchovně vzdělávacím procesu chceme více využívat robotické a digitální technologie a tím rozvíjet u dětí informatické myšlení. Všechny paní učitelky i asistentky se proto zúčastní semináře o využívání robotických hraček v rámci projektu Digitalizujeme školu. Naše mateřská škola má certifikaci Rodiče vítáni a ta garantuje vstřícné jednání mezi školou a rodiči. Už vloni vhodnou spoluprací s rodiči naše děti navštívily zubní ordinaci, viděly, jak se ručně šijí boty, a vyslechly si přednášku paleontologa s ukázkami zkamenělin. Letos bychom rády nabídky dětem setkání s dalšími zajímavými povoláními našich rodičů, a tak na tyto dobré vztahy navázaly ještě hlouběji než v předchozích letech.

ROMANA PLECITÁ, MŠ ŠKOLNÍ

V novém školním roce dostali děti, pedagogové a asistenti pedagogů v Mateřské škole Školní dárek v podobě multismyslové místnosti Snoezelen. Tu se podařilo vybudovat během zimy 2023 a jara 2024 v nové přístavbě. Poděkování za financování této investiční akce patří našemu zřizovateli, městu Příbram. Vedle Snoezelenu je zde nově i hygienické zázemí pro děti s asistenty a konzultační bezbariérová místnost ředitelky školy pro jednání s rodiči i další veřejností.

Snoezelen je multifunkční metoda, která se realizuje v příjemném a upraveném prostředí pomocí světelných a zvukových prvků, vůní a hudby, přičemž jejím cílem je vyvolání smyslových pocitů, uvolnění, pohody a spokojenosti. Je prospěšná při prožitkovém učení, umění relaxovat i vnímat všemi smysly okolní svět. Zároveň podporuje rozvoj osobnosti dítěte i v dalších oblastech, vedle vnímání třeba v emočnosti, kognitivních procesech, komunikaci nebo v rozvoji motoriky. V posledním srpnovém týdnu se uskutečnilo dvoudenní školení pedagogů i asistentů pro práci ve Snoezelenu a po krátkém zapracování přichystáme na podzim i slavnostní otevření s možností nahlédnutí veřejnosti. Stejně tak bude k dispozici krátká videoprezentace na našich webových stránkách.

Ani přes prázdniny jsme nezapomněli a společně se zřizovatelem obměnili všechna dětská písčoviště, nově se zastíněním. Na podzim plánujeme společné setkání dětí i rodičů na naší zahradě s programem i opékáním, čeká nás nový školní rok plný akcí, divadélek i hudebních představení, výlety za poznáním, čertovská stezka temnou zahradou, jarmarky i školou v přírodě. Neminou nás ani kurzy plavání, pro zájemce z řad starších dětí seznamování s angličtinou a pro předškoláky cílená příprava na ZŠ „*Školička*“ místo spaní.

Školské novinky za město Příbram

Koncem uplynulého školního roku se konala řada konkurzních řízení. Nové vedení tak mají mateřské školy pod Svato Horou, Klubíčko a mateřská škola 28. října a školní jídelna Školní. Nové ředitelky se ujaly svých funkcí 1. srpna. V polovině loňského školního roku nastoupila i nová ředitelka MŠ Rybička a od října bude mít novou ředitelku i ZŠ 28. října. Pro prvňáčky připravilo město kufříky na pomůcky včetně základního vybavení. V letošním roce přibýly bloky pro zvrhnutí hodin a záložky do knížky, obojí s příbramskou tematikou. Vzhledem ke stávajícím kapacitám zejména základních škol město průběžně sleduje demografický vývoj obyvatelstva Příbrami i přilehlých obcí, v přípravě je také strategie v oblasti školství.

HLAVNÍ TÉMA

JANA POSKOČILOVÁ, MŠ RYBIČKA

Děti mají všechny třídy a herny krásně vymalované, takže nový školní rok začínáme v čistých a vesele barevných prostorách. Díky pomoci města Příbram se v srpnu podařilo opravit venkovní schodiště, aby se zabránilo zatékání do budovy. Během roku se snažíme dětem nabízet vyváženou škálu aktivit, aby si na své přišly jak děti plné energie a nadšení, tak i ty, které preferují klidnější a pohodové dny ve školce. Hned v září začínáme s plavečným výcvikem a pokračujeme s tradičními i novými aktivitami. Navštěvujeme Hornické muzeum Příbram, knihovnu, Galerii Františka Drtikola, první třídy základních škol, tělocvičnu na ZŠ pod Svatou Horou, bohutínský mlýn a mnoho dalších zajímavých míst. Do školky za námi přijíždí divadlo, hudebnice z Hudebního festivalu Antonína Dvořáka a také zvířátka z farmy.

Na podzim a na jaře pořádáme celodenní výlety. Loni jsme navštívili pražskou zoo a Koněpruské jeskyně. V předvánočním čase plánujeme společné akce s rodiči, kdy se například loni setkala s velkým úspěchem dobrodružná stezka se světýlky. Na jaře rodiče opět

MICHAELA HAUSNEROVÁ, ZŠ 28. ŘÍJNA

Pomocí různých aktivit prohloubíme a posílíme spolupráci mezi žáky a učiteli prvního a druhého stupně. Připravujeme řadu projektů, kulturních akcí a sportovních soutěží. Jako příklad uvádíme dýňování, knižní bazárek, poštu pro radost, masopustní průvod, tvořivé vánoční dílničky s jarmarkem, projdeme se se svatým Martinem a mnoho dalšího. Dále přivítáme jaro na naší školní zahradě, kterou využijeme k velikonočním aktivitám. Škola se také zapojí do mnoha akcí např. Pěšky do školy, česko-slovenský projekt Záložka do knihy spojuje školy, T-Mobile Olympijský běh aj. V některých třídách proběhnou školy v přírodě, adaptační kurz, lyžařský výcvik a další. Rozšiřujeme nabídku výuky druhého cizího jazyka o španělštinu. Nadále budeme prohlubovat spolupráci s MŠ. Naš školní parlament má také připraveno mnoho aktivit, které nás budou provázet celým školním rokem a díky kterému jsme se stali první školou v Příbrami, která je součástí organizace CEDU (Centrum pro demokratické učení).

V lednu a květnu 2025 se v Divadle A. Dvořáka v Příbrami uskuteční tradiční koncerty tříd s rozšířenou výukou hudební výchovy. Pozadu nezůstanou ani deváté třídy s rozšířenou výukou výtvarné výchovy, které koncem školního roku uspořádají vernisáž svých závěrečných výtvarných prací.

JOSEF STREJC, ZŠ PŘÍBRAM – BŘEZOVÉ HORY

I v následujícím školním roce budeme zkvalitňovat výuku díky moderním vyučovací metodám, které se zaměřují na aktivitu žáků v hodině. Pozitivní hodnocení bude i nadále samozřejmostí, protože věříme, že motivující přístup je klíčem k úspěchu. Do 1. až 3. ročníku nově zařazujeme slovní hodnocení, což znamená, že známky v těchto ročnících budou minulostí. Tento krok má za cíl poskytnout žákům konkrétní a konstruktivní zpětnou vazbu, která

pozveme do školky, kde si společně vyrobíme jarní nebo velikonoční výzdobu. Vyvrcholením školního roku bývá tradiční Zahradní slavnost. Děti si připraví vystoupení, po kterém následuje příjemné odpoledne na zahradě, kde opékáme buřty a užíváme si společně hry. Celý rok si hrajeme, smějeme se a trávíme spoustu času venku - a přesně takovým způsobem plánujeme užít i nový školní rok.

EVA ČECHOVÁ, MŠ V ZAHRADĚ

V létě jsme nechali zrekonstruovat naše velké nevyhovující pískoviště na dvě menší, se zastíněním proti slunci. V průběhu dalšího školního roku plánujeme obohatit školní zahradu o další herní prvek. V rámci spolupráce mezi školami jsem v MŠ Školní nahlédla do nově připraveného snoezeleného centra, kde jsem se nechala inspirovat k tomu, že bych chtěla pořídit několik snoezelených pomůcek k relaxaci dětí a používat je při odpočinkových činnostech, případně vytvořit snoezelenové kouty do tříd. Jako vždy nás čeká mnoho krásných akcí, divadelních představení, kroužky, plavání pro starší děti, výlety a škola v přírodě.

je podpoří v jejich dalším rozvoji. Chceme více pracovat s nadanými dětmi, a proto zavádíme specializované hodiny určené právě pro tyto žáky. Naším cílem je podpořit jejich talent a rozvíjet jejich schopnosti co nejefektivněji. Tato iniciativa začne především na prvním stupni, kde se budeme zaměřovat na různé oblasti (logika, M, VV, TV). Kromě toho modernizujeme obě školní zahrady, aby se staly příjemnějším a inspirativnějším prostředím pro výuku i volný čas. Na 1. stupni jsme také zakoupili nový herní prvek, který bude hlavně sloužit k hraní dětem v družině. Rád bych také upozornil na náš kroužek včelařství, který se v loňském školním roce umístil na 2. místě v České republice mezi kroužky s touto tematikou. Toto umístění je velkým úspěchem a svědčí o kvalitě našich mimoškolních aktivit. Budeme postupně omezovat výuku ruského jazyka jako druhého cizího jazyka a nově nabízíme žákům možnost učít se francouzský jazyk. Tento krok reflektuje změny v požadavcích rodičů a žáků školy.

ALENA MAŠIKOVÁ, ZŠ BRATŘÍ ČAPKŮ

Co bude na naší škole nového? Úplně nového nic, spíš staronového. Nejrůznější školní i mimoškolní aktivity, které podpoří rozvoj mnoha zájmů i nadání našich žáků, netradiční i tradiční výukové metody, široká a pestrá nabídka zájmových odpoledních aktivit, spolupráce s mnoha externími odborníky, zapojení našich žáků do vědomostních soutěží a olympiád. Do našeho školního života patří již neodmyslitelně dvojjazyčná výuka na 1. i 2. stupni, výuka anglického jazyka od 1. třídy, Cambridge zkoušky až do stupně B1, robotika, programování včetně 3D tisku. Ztotožňujeme se s heslem „Ve zdravém těle zdravý duch“, podporujeme všechny sportovní aktivity, sportovní pobyty v přírodě, stravujeme se chytře, zdravě a jsou pro nás důležité naše společné školní snídaně. Podporujeme ekologii ve všech jejích oblastech.

JITKA ŠNYPISOVÁ, DĚTSKÉ SKUPINY A REHABILITAČNÍ STACIONÁŘ

I v letošním roce pokračovaly investice a zkvalitňování služeb našeho zařízení. V červenci 2024 proběhla v Dětských skupinách a rehabilitačním stacionáři rekonstrukce výtahů. S cílem vytvořit pro děti krásné a bezpečné prostředí zde proběhla také revitalizace prostor venkovní hrací plochy, mj. bylo vyměněno obložení stávajících pískovišť a obnoveny nátěry herních prvků. Nově se děti mohou radovat také z multifunkčního herního prvku - lodky s pískovištěm a skluzavkou. Pro nový školní rok máme připravenou řadu zajímavých akcí, jako např. canisterapii, návštěvy solné jeskyně, preventivní vyšetření zraku, Zdravá 5, Zdravé zoubky, čarodějnický rej, oslavu Dne dětí a Dne matek, tradiční Den s Městskou policií. Zapojili jsme se do projektu Celé Česko čte dětem a Se Sokolem do života. Uvedené aktivity měly u dětí velkou oblibu, proto je zařadíme do Plánu výchovy a péče i v novém školním roce. Jako každým rokem chystáme společné akce s rodiči, např.: vánoční besídku, zahradní slavnost pro děti odcházející do MŠ a další.

S projektem PROP můžeme zažívat nejedno dobrodružství za hranicemi našeho města, máme naplánováno mnoho zájezdů, exkurzí a pobytů po celé republice. Vzděláváme zkušenostmi a praktickým poznáním míst a věcí kolem nás. Společně strávený čas v naší pěkné a barevné škole je pro nás všechny důležitý.

ŠÁRKA JENDRUŠČÁKOVÁ, ZŠ JIRÁSKOVY SADY

Jako každé prázdniny probíhaly ve škole běžné opravy a údržba. Kromě těchto prací byla zrekonstruována další učebna a uskutčnila se výměna oken v celém zadním traktu budovy. Vzhledem k tomu, že se v tomto traktu nachází aula a tělocvična, lze si představit, jak náročná tato výměna byla. V historické budově je to vždy složitější s ohledem na požadavky památkové péče. Výměna oken přispěje nejen k energetické úspoře, ale vylepší celkovou pohodu žáků při výuce. Díky přestavbě kabinetu na učebnu jsme mohli otevřít tři první třídy, jinak bychom neměli prostory. V novém školním roce je nabídka kroužků pestrá, aby pokryla co nejširší spektrum zájmů. Plánujeme celou řadu exkurzí, zahraničních výjezdů, projektových tematických dnů, stejně jako workshopů pro rodiče. Spolupracujeme s mateřskými, středními i vysokými školami a s firmami v regionu. Z této spolupráce vzniká mnoho projektových dnů a exkurzí pro žáky.

ROMAN BEHŮN, ZŠ POD SVATOU HOROU

O prázdninách žáky vystřídalí řemeslníci a probíhaly opravy a generální úklid. Nutná byla oprava dešťového svodu a odpadů v pavilonu II. stupně. Malovaly se některé třídy a všechna sociální zařízení v celé budově školy. Velkou úpravou prošly dvě učebny, které byly pro školní rok 2024/2025 uvolněny pro ZŠ v pavilonu gymnázia. V těchto učebnách došlo k výměně podlahové krytiny, do jedné byl instalován inte-

raktivní dotykový panel a do druhé učebny interaktivní tabule. Třídy byly vybaveny novým nábytkem. Pro vyučující v pavilonu gymnázia byl připraven nový kabinet. Významnou změnou prošla také školní jídelna - jídelní část.

V průběhu školního roku budou z dotace IROP rekonstruovány tři učebny (multimediální učebna, školní dílny a školní cvičná kuchyňka) a nově vznikne učebna robotiky. Škola zažádala o dotaci, z které by měla být financována výměna zařízení ve školní jídelně - konvektomaty, pánve, myčka černého nádobí atd.

Opět vyjde náš časopis Školáček s informacemi na celý školní rok, druhý školní rok budeme vyučovat Aj od 1. třídy. V nabídce dalšího cizího jazyka pro žáky 7. až 9. tříd zůstala oblíbená španělština. Velké množství vyučovacích hodin bude realizováno novými formami vzdělávání, např. tandemovou výukou. Inventář mobilních elektronických zařízení se rozrostl o dalších 20 iPadů. Je připraven adaptační kurz pro žáky 6. tříd, rezervovaný máme tři termíny na lyže do italské Paganely a jeden týden pro čtvrtáky a pátáky v Zadově. Na podzim zrealizujeme výukový pobyt v Anglii, je plánován výjezd do zahraničí pro osmáky a devátáky na beachvolejbal. V červnu se uskuteční všesportovní kurz pro šestáky a sedmáky. V plánu je také výjezd španělštinářů za zdokonalením se v jazyce. Třídní učitelé jednotlivých tříd chystají pro žáky školy v přírodě. Velký důraz klademe na preventivní program flexibilně reagující na aktuální situaci a vývoj ve společnosti. Žáci osmých tříd projdou vzdělávacím programem Najdi klíč ke svému potenciálu. Členové bankovní asociace mají připravené vzdělávací akce pro žáky osmých a devátých tříd, budou s žáky mluvit o finanční gramotnosti. Připravujeme několik projektových dnů, vánoční jarmark, Mikuláše ve škole, Den prvňáčka (sobotní dopoledne pro předškoláky) nebo adaptační dílnu pro budoucí prvňáčky. Škola se aktivně zapojuje do sportovních soutěží v rámci Asociace školních sportovních klubů, uspořádáme školní kola předmětových olympiád a soutěží, ze kte-

rých ti nejlepší řešitelé postoupí do okresních kol.

KLÁRA KARLÍKOVÁ, ZŠ ŠKOLNÍ

Velikost školy a zázemí pro výuku nám dává možnost rozvíjet dispozice žáků v mnoha směrech - podporujeme žáky nadané na sport, cizí jazyky, výtvarné či hudebně-dramatické umění. A na druhou stranu, pokud děti potřebují v některém předmětu větší péči, máme zaveden systém pravidelných doučování a konzultačních hodin. Letos bychom chtěli posunout práci s nadanými žáky ještě o úroveň výše. Máme přichystané dělené hodiny či tandemovou výuku v rámci hodin matematiky, češtiny a dalších předmětů. Zmenšili jsme skupiny pro výuku cizích jazyků, zvráme do hodin rodilé mluvčí, nabízíme kurzy Cambridge English. Spolupracujeme s odborníky a dalšími institucemi v celostátním i nadnárodním měřítku, nově usilujeme o statut školy spolupracující s Mensou. Na konci září přivítáme už poněkolidkaté žáky a učitele z partnerské školy v německém Freibergu. Čeští i němečtí žáci se mohou těšit na pestrý společný program ve škole i mimo ni. A i tento školní rok na naše žáky čeká široká nabídka kroužků a odpoledních aktivit, kterými směřujeme děti ke kvalitnímu trávení volného času.

PETR KOLLERT, ZUŠ ANTONÍNA DVOŘÁKA PŘÍBRAM

Jako každý rok probíhaly soutěže ZUŠ, v nichž žáci hudebního oboru získali v krajském kole 1. místo ve hře na kytaru, 2. místo ve hře na housle a kapela Ladies&Gentlemen stříbrné pásmo na soutěži jazzových orchestrů. Soutěže vyhlášené MŠMT se zúčastnili také žáci výtvarného a literárního dramatického oboru. V květnu se konal zápis nových žáků do ZUŠ, jehož se zúčastnil historicky nejvyšší počet zájemců o studium, a ve školním roce 2024/2025 tak bude téměř naplněna kapacita školy.

V rámci modernizace školy proběhla výměna topných těles. V době letních prázdnin se uskutečnily úpravy v koncertním sále školy, a od

nového školního roku tak získá sál moderní design. Stejně jako v předchozích letech škola investovala zejména do vybavení hudebními nástroji, aparaturou, IT technikou a dalšími pomůckami potřebnými ke kvalitní výuce.

V novém školním roce plánujeme již tradičně vystoupení školních souborů a kapel na kulturních akcích pořádaných městem Příbram. Nejbližší vystoupení bude v září na Příbramské svatohorské šalmaji, kde zazní písničky z muzikálu Šíleně smutná princezna, v prosinci na adventních koncertech vystoupí pěvecký sbor školy, další koncerty jsou plánovány v roce 2025. Z akcí pořádaných školou bych rád pozval veřejnost na koncerty, jejichž přehled a termíny budou průběžně aktualizovány na webových stránkách zusantoninadvoraka.cz. Další informace a fotografie z proběhlých akcí jsou na facebookovém či instagramovém profilu školy.

LUCIE ŠIRMEROVÁ, ZUŠ PŘÍBRAM I

ZUŠ Příbram I se chystá hned v říjnu 2024 na velkou událost, kdy školu na několik dní navštíví delegace 40 žáků a učitelů z hudební školy Muziekschool Gerard Boedijn partnerského města Hoorn. Pro nizozemské přátele připravujeme pestrý program včetně návštěv významných míst regionu. Spolu s našimi žáky a učiteli již od loňského roku probíhají přípravy na společné vystoupení, při kterém zazní vybrané klasické i populární skladby provedené v mezinárodním složení. Žáci budou ubytováni v hostitelských rodinách žáků naší školy, takže pevně věříme, že naváží milá přátelství. V následujícím školním roce dále proběhnou oblíbené tradiční akce - Zahradní slavnost s překvapením v podobě zajímavého umělce, Adventní koncert, Koncert učitelů, Schoolstock a mnoho dalších (sezonní a absolventské koncerty, hudební pásma pro MŠ, vernisáže a výstavy výtvarného oboru, divadelní představení, sborový tábor aj.). Naši žáci v minulém školním roce zaznamenali velké úspěchy na národních i mezinárodních soutěžích a s plným nasazením se na ně připravují i pro školní rok 2024/2025.

Foto: Dětské skupiny a rehabilitační stacionář

NAĀA VRŠECKÁ, ISŠ HPOS PŘÍBRAM

Ve školním roce 2024/2025 nabízíme kromě již tradičních učebních oborů (Kuchař-číšník, Cukrář, Aranžér), nastavbového oboru (Podnikání) a maturitních oborů (Pedagogické lyceum, Cestovní ruch, Hotelnictví) také nový čtyřletý maturitní obor Předškolní a mimoškolní pedagogika. Absolventi tohoto oboru získají nejen kvalifikaci učitele mateřské školy, ale mohou se uplatnit také v družinách, základních uměleckých školách, střediscích volného času či školních klubech. Další novinkou, kterou jsme pro letošní školní rok připravili, je otevření nové učňovské cukrárny. Chceme, aby naši žáci oboru Cukrář nejen zvládli přípravu skvělých cukrářských výrobků, ale aby je uměli také vhodně prezentovat, nabízet zákazníkům s kvalitní kávou či domácí limonádou a podíleli se na samotném provozu cukrárny (výběr sortimentu, propagace výrobků na sociálních sítích atd.). Cílem tohoto projektu je připravit žáky na všechny aspekty případného samostatného

podnikání v oboru. Naši žáci se samozřejmě mohou těšit i v novém školním roce na spoustu výletů, tematických exkurzí, zájezdů, soutěží a sportovních akcí.

IVA ČÁPOVÁ, OA A VOŠ PŘÍBRAM

Obchodní akademie a Vyšší odborná škola je školou s dlouhou ekonomickou tradicí, a proto i v příštím školním roce budeme tuto tradici ctít a pokračovat v zaběhnutých kolejích. Ovšem s přihlédnutím k novým trendům, metodám a pedagogickým postupům. A nečekali jsme na nový školní rok. V červenci odjely čtyři žákyně na tříměsíční stáž do Dublinu v rámci programu Erasmus Pro. V srpnu se pět žáků s doprovodem za přispění města Příbram zúčastnilo Mezinárodní konference mládeže ve Freibergu. Nové žáky přivítáme na zahajovacím kurzu hned první týden v září. A dále nás čeká soutěž Ekonomický tým, veletrhy fiktivních firem, olympiády v jazycích, soutěže ve účetnictví a grafických disciplínách, lyžařský výcviko-

HLAVNÍ TÉMA

vý, sportovní a ekologický kurz a mnohé další aktivity. V květnu vyjedou další žáci na praxi do Dublinu, Barcelony a Idaru-Obersteinu.

PAVLÍNA CAISOVÁ, OU, PRŠ, ZŠ A MŠ PŘÍBRAM IV

V novém školním roce se žáci konající odborný výcvik dočkají nových toalet vybudovaných v areálu dílen, které jsme po rozsáhlé rekonstrukci elektroinstalace nechali vymalovat. Dále pak v rámci zavádění inovativních metod do výuky bude k dispozici cvičný byt, který bude sloužit zejména žákům Praktické školy jednoleté a dvouleté k rozvoji sebeobslužných a každodenních činností. Součástí bytu bude jídelní kout, kuchyňská linka, v obývací části sedačka, polohovací postel a figurína starého člověka.

Pro základní školu budujeme malé sportovní zázemí, jehož součástí bude multifunkční rolba se skluzavkou, horolezeckou stěnou a dalšími prvky sloužícími k rozvoji motoriky u žáků. Vše doplní model auta a houpačka ptačí hnízdo, která bude sloužit zejména žákům se středně těžkou a těžkou mentální retardací.

Díky grantu z Nadace rozvoje občanské společnosti absolvují zámečníci svářečské kurzy. Díky tzv. vzdělávacím šablonám realizujeme další inovativní vzdělávání žáků ZŠ, jehož cílem budou Brdy. V rámci preventivních akcí budeme pokračovat v přednáškách a ukázkách činností složek IZS. Ve čtvrtek 28. listopadu od 8.00 se u nás koná vánoční jarmark, kde si můžete prohlédnout či zakoupit výrobky žáků všech našich oborů a nasát vánoční atmosféru.

PETRA NEUBERGOVÁ, SOŠ A SOU DUBNO

Naše škola integruje moderní technologie do výuky, aby poskytla žákům aktuální vzdělání. Chceme žáky seznámit s technologií virtuální reality, umožnit jim vyzkoušet si brýle pro virtuální realitu a naučit se s nimi pracovat. Další inovativní nástroj je interaktivní stělnice pro výuku, která poskytne bezpečný a realistický trénink v zacházení se zbraněmi. Stělnice umožní simulaci různých situací a scénářů, čímž se zvýší praktické dovednosti a bezpečnostní povědomí žáků. Také 3D tiskárny nacházejí široké využití v našem školním prostředí. Učitelé mohou vytvářet modely a pomůcky, které nejsou běžně dostupné. Žáci se naučí navrhovat a tisknout vlastní 3D modely, což rozvíjí jejich technické a kreativní dovednosti. Integrace těchto technologií v naší škole zvyšuje kvalitu vzdělávání a připravuje žáky na budoucnost, kde budou tyto technologie součástí jejich života. Škola má také aktuálně nové vedení.

VÁCLAV KOČOVSKÝ, SZŠ A VOŠZ PŘÍBRAM

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická v Příbrami se ve školním roce 2024-2025 zaměří především na kvalitní výuku budoucích zdravotnických pracovníků. Naším cílem je, aby absolventi byli nejen odborně zdatní, ale také schopni empaticky komunikovat s pacienty, povzbuzovat je a pomáhat jim mobilizovat mentální síly v nelehkých chvílích v zápalu nemocí a bolestí. Nadále budeme prohlubovat znalosti první pomoci a základů urgentní medicíny. Chceme navázat na velký úspěch ukončeného školního roku, kdy reprezentační tým školy obsadil druhé místo v celo-

Výuka jazyků v ZŠ Školní, děti z MŠ Klubičko a MŠ Bratři Čapků a polytechnická učebna v OU, PRŠ, ZŠ a MŠ Příbram IV.

státní soutěži zdravotnických škol v první pomoci. V závěrečném srpnovém týdnu (přípravný týden) byli všichni vyučující proškoleni ve využívání umělé inteligence ve výuce. Nadále povedeme naše žáky a studenty k jednoznačnému postoji, že technika musí sloužit člověku, a nikoli obráceně.

JIŘÍ DUŠEK, VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ

Pro akademický rok 2024/2025 nabízíme v Příbrami již tradiční profesní bakalářský studijní program Bezpečnostně právní činnost v prezenční a kombinované formě studia. Studijní program je zaměřen na výchovu a vzdělávání pracovníků integrovaného záchranného systému, ozbrojených sborů a dalších bezpečnostních složek. Absolventi najdou uplatnění jak v bezpečnostních složkách a ozbrojených sborech, jako jsou Policie ČR, obecní policie, Hasičský záchranný sbor ČR, Celní správa ČR, Vězeňská služba ČR či Probační a mediační služba ČR, tak v soukromém sektoru. Novinkou je profesní bakalářský studijní program

Veřejná správa, který je akreditovaný od roku 2024. Tento program se zaměřuje na přípravu odborníků pro práci ve veřejné správě, jejich institucích a organizačních složkách. Absolventi programu Veřejná správa najdou uplatnění v různých úrovních veřejné správy, včetně městských a obecních úřadů, krajských úřadů, státních institucí, ale také v neziskových organizacích či komerčním sektoru. Přijímací řízení v bakalářských studijních programech v prezenční i kombinované formě (včetně zkráceného studia po VOŠ) bude spuštěno od 17. listopadu 2024 do 27. října 2025, takže šanci přihlásit se mají i uchazeči na „poslední chvíli“. Formát přijímacího řízení v podobě motivačního pohovoru bez přijímacích zkoušek je uplatněn i v novém akademickém roce.

■ Zpracoval:
Stanislav D. Břeň

Vybrané opravy ve školách

- MŠ Kličkovy vily - úpravy kuchyně (rozvody, obklady, dlažby, vzduchotechnika): 2 902 428,51 Kč
 - MŠ Jana Drdy - oprava WC a šaten pro učitelky: 2 246 200,90 Kč
 - ZŠ Jiráskovy sady - výměna oken: 6 044 110,48 Kč
 - ZŠ Školní - výměna osvětlení v pavilonu 1. stupně: 1 674 015,60 Kč
 - Waldorfská škola - výměna střešní krytiny: 1 578 402,00 Kč
 - ZUŠ Antonína Dvořáka - oprava plochých střech: 2 804 497,27 Kč
 - Dětské skupiny a rehab. stacionář - výměna výtahů na dopravu stravy: 1 082 218,90 Kč
- ceny jsou včetně DPH.

Podporuje město školy dostatečně?

V rubrice Anкета se ptáme na názory klubů v příbramském zastupitelstvu. Otázka tentokrát zněla: Podporuje město Příbram správně fungování škol na svém území a máte nějaké konkrétní tipy na zlepšení? Zveřejňujeme názory těch klubů, které na otázku zareagovaly, a to v abecedním pořadí od A k Z.

JAN KONVALINKA, ANO 2011

Školství dlouhodobě patří mezi naše priority. Vždy byl v radě města nebo přímo v jeho vedení člověk, který má se školstvím bohaté zkušenosti. Spolupráce škol a zřizovatele funguje na velmi dobré úrovni, kdy příslušný odbor funguje jako spojovací článek, garant, supervizor i metodická podpora.

Tento rok se, co se týká příbramských škol, nesl v duchu konkurzů. Řadě ředitelů a ředitelky končilo šestileté funkční období a my jsme stáli před rozhodnutím, zda konkurzy vyhlásit, či pouze potvrdit ředitele ve funkcích na další čas. Šli jsme cestou re-konkurzů, abychom dali stávajícím manažerům příležitost zhodnotit a obhájit jejich práci. Všichni, kteří chtěli ve své práci pokračovat, uspěli a potvrdili, že jsou lidmi na správných místech. Některé z ředitelky pokračovat nechtěly, a to buď z důvodu odchodu do penze, nebo kvůli jiným pracovním příležitostem.

Nechali jsme si vypracovat demografický výhled počtů dětí v následujících letech. Do zkoumané oblasti jsme, krom Příbrami, zahrnuli i okolní obce, pro které jsou naše školy a školky „spádové“. Zajímavé bylo zjištění, že počty dětí budou s mírnými výkyvy víceméně stagnovat a kolem rok 2030 budou i klesat. Takové zjištění má pozitivní i negativní podtón. Dobré je, že nebudeme muset výrazněji investovat do budování dalších kapacit škol a školek. Špatné na tom je, že populace bude i nadále stárnout, že se bude rodit méně dětí.

V oblasti školství před námi leží bezpočet úkolů. Doba a společnost se dynamicky mění. Přicházejí změny a nové fenomény, se kterými se musíme vypořádat nejprve my a pak naučit mladé lidi ke schopnosti třídit a kriticky hodnotit informace a umět identifikovat mediální manipulaci a předdefinované názorové proudy.

Podarilo se nám nastartovat zcela nový systém spolupráce škol s městem v oblasti řešení výchovně vzdělávacích problémů u žáků. Došlo k výrazně většímu propojení školních metodiků prevence s oddělením prevence kriminality, odborem školství i orgánem ochrany dětí. Zásadní podíl na tom má i koordináční funkce specializovaného pracovníka při Centru sociálních a zdravotních služeb. Cílem této činnosti je pružné, efektivní, a hlavně okamžité řešení problémů ve školách a v rodinách.

Poslední, ale rozhodně ne nedůležitou kapitolou jsou investice do budov škol a školek. Každoročně investujeme miliony korun do oprav, modernizací a optimalizací. Z mnoha realizovaných projektů zmíním např. vybudování přístavby v MŠ Školní, ve které vzniklo kompletní zázemí s terapeutickou – multisenzorickou místností pro stimulaci a relaxaci.

JOSEF STREJČ, PŘÍBRAM 2030

Základní školy v Příbrami sice město podporuje, ale stále nedostatečně. Finanční podpora škol se v posledních letech sice výrazně zlepšila, avšak stále zůstává nízká. Město Příbram přispívá školám především na provoz, přičemž tyto prostředky slouží k pokrytí nákladů na energie a částečně na opravy budov. Malá část z nich může být využita i na investice. V posledních letech byl příspěvek rozšířen i o podporu podpůrných pozic a sociálně slabších žáků, jako reakce na inkluzi. Tato podpora je nezbytná a musí pokračovat, aby děti z těchto rodin měly rovné příležitosti ke vzdělání. Za tuto iniciativu je třeba radní města pochválit.

Nicméně, školní budovy, které jsou ve vlastnictví města, jsou v mnoha případech v nevyhovujícím stavu, a finanční prostředky z provozních příspěvků často nestačí na potřebné opravy. Elektroinstalace v některých školách je v katastrofálním stavu a představuje vážné nebezpečí. Podobná situace panuje i v učebnách, které se za posledních 50 let téměř nezměnily. Doba se mění, a i školní prostředí je třeba modernizovat. Modernizace alespoň jedné učebny ročně v každé škole by měla být povinností.

Město by mělo podporovat také mimoškolní aktivity, aby každá škola mohla nabídnout co nejširší spektrum volnočasových kroužků a aktivit pro své žáky. Tuto důležitou funkci škol však město téměř nepodporuje, což je patrně z omezené nabídky kroužků.

Je otázkou, zda město hodnotí kvalitu výuky ve školách, nebo se pouze řídí drby, anonymními stížnostmi a názory chronických stěžovatelů. Město má vypracované koncepce pro oblast sportu, dopravy a další, ale koncepce pro školství chybí – je pro radní méně důležitá? Některá města mají svou koncepci školství pečlivě zpracovanou, což je určitě správný přístup. Existují různé mechanismy, jak lze hodnotit kvalitu výuky, ať už prostřednictvím inspekčních zpráv České školní inspekce, nezávislého testování žáků nebo vývoj počtu žáků. Cesty existují, stačí jen chtít. Mám pocit, že školství ve městě je už dlouhou dobu odsouváno na druhou kolej.

FILIP KADEŘÁBEK, SPOJENCI – TOP 09, STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ, POLITICKÉ HNUTÍ HLAS, SOS PŘÍBRAM A NEZÁVISLÍ KANDIDÁTI

Investice do školních budov a vybavenosti škol by bylo dobré nechat co nejvíce na uvážení ředitelů a vedení škol. Jsou to odborníci na svých místech a z každodenního života ve školních budovách přesně ví, kde je co nejvíce potřebné opravit a zmodernizovat. Město má údajně roky na svých účtech velké množství peněz, větší investice se také roky pořád odsouvají, tak proč jejich část neinvestovat do oprav a větší modernizace příbramských škol. Zde to

zcela určitě vyhozené peníze jako třeba milionové x-té studie výstavby aquaparku nebudou.

Informační doba letí neskutečnými kroky kupředu a také IT vybavení škol pořízené v posledních letech potřebuje neustálou obnovu a modernizaci. Jít s dobou znamená každoroční velké investice v této oblasti. Umělá inteligence, robotika, multimediální učební pomůcky atp. To je, co je teď pro práci s mladými lidmi potřeba a je in.

Ani wifi internetové připojení ve školách neodpovídá rychlosti a nárokům dnešní doby. Inovativní výukové metody potřebují kvalitní internetové připojení, které, když není, neumožňuje moderně vyučovat. Základem práce mladých žáků a studentů by tedy mělo být i bezproblémové internetové připojení.

JIŘÍ A PETRA NOVOTNÝCH, MONIKA PETROVÁ, SVOBODA A PŘÍMÁ DEMOKRACIE (SPD)

Podle našeho mínění podporuje, avšak máme výtky, ale to je věc celorepubliková, nikoliv jen místní, a sice inkluze. To je velké téma. Inkluze s sebou přináší řadu nepříjemností zejména ve třídách, kam jsou umístěny děti s duševními handicap. Tyto děti mívají asistenty a při výuce narušují hodinu – ticho a soustředění ostatních. Navíc se učení zpožďuje, některá učební látka není probrána do detailů tak, jak by dříve byla, a domníváme se, že jsou takto ostatní děti v nevýhodě. Dříve byly na děti ve školách kladeny mnohem vyšší nároky, než jsou dnes. S tím ale, bohužel, město nic dělat nemůže, to je o změně zákona.

Zároveň bychom byli pro to, aby se navýšila četnost hodin tělesné výchovy. Tělocvik jakožto sport působí velice pozitivně na mysl a celkový psychický stav člověka, zejména u dětí na základních školách je toto velice žádoucí, děti se odreagují a zároveň dělají něco pro své zdraví a fyzickou kondici.

Dále máme v našem programu kvalitní a levné potraviny z lokální produkce do škol, školek a zařízení, která spravuje město. Zatím v tomto směru částečně již spolupracují některé školní jídelny. S tímto souvisí i další téma, a sice ukázat dětem farmy, kde uvidí, jak celý potravinový řetězec probíhá, že pečivo, maso a další potraviny „nerostou“ samovolně v supermarketech.

Dále by stálo za zvážení: Motivace ředitelů k žádostem o dotace; Pořádání více přednášek v oblasti rizikového chování a podpora duševního zdraví u žáků a studentů; Podpora dotací na obědy; Psychologická pomoc učitelům, kteří ve třídě zažili šikanu, apod.

■ Rubriku zpracoval:
Stanislav D. Břeň

Každý by si měl zkusit cestu na kole městem

Jaký potenciál má Příbram pro cyklistickou dopravu? Proč ještě nefunguje cyklistický Hornický okruh a proč trvá příprava cyklistické infrastruktury tak dlouho? Jaký vliv má kvalitní cyklistická infrastruktura na zlepšení dopravní situace ve městech? A půjde na kole překonat budovanou dálnici D4? I o tom jsme mluvili s Květoslavem Syrovým, odborníkem na dopravní stavby, který se více než 23 let věnuje projektování a zlepšování dopravní infrastruktury a jenž v posledních letech pracuje také pro město Příbram.

Květoslav Syrový.

Foto: Ondřej Brunecký

JEZDÍTE RÁD NA KOLE A POUŽÍVÁTE HO JAKO BĚŽNÝ DOPRAVNÍ PROSTŘEDEK VE MĚSTĚ?

Ano, na kole jezdím od dětství, takže už více než 35 let běžně používám kolo jako dopravní prostředek po městě. Když jsem studoval na ČVUT, moje diplomová práce na Fakultě stavební se týkala infrastruktury pro historická centra měst. Zkoumal jsem, co je a není možné v rámci městské infrastruktury. Místo čistě technických řešení jsem se ale nakonec více věnoval sociologickým a historickým aspektům mobility. Jak lidé prostor využívají v čase a jakou roli pro ně lokalita hraje, ovlivňuje jejich volbu dopravního prostředku a tím i navrhovaná dopravní řešení. Inženýři a další spolupůrci měst odpovědi tyto základní otázky zpravidla přeskochí.

TO JE ZAJÍMAVÉ. JAK VNÍMÁNÍ PROSTORU OVLIVŇUJE NÁVRH MĚSTSKÉ INFRASTRUKTURY?

Je důležité chápat, jak lidé prostor cítí, a rozdíl mezi využíváním současným a jak by ho rádi využívali. Veřejnost a politici hrají klíčovou roli. Politici často reagují na přání lidí ve veřejných sociálních fórech, ale odborníci musí přinášet praktická a funkční řešení. Ve střední Evropě jsme dost navyklí na to, že používáme veřejný prostor tak, jak někdo historicky řekl, že jej používat máme, k čemu byl primárně určen. Třeba pražská magistrála je příkladem

koridorového přístupu, který nemusí být vždy vhodný. Pak se divíme, co kolem ní vzniklo za prostředí. Města jsou zpravidla omezená svým historickým půdorysem a nemůžeme je nafouknout. Musíme zklidnit automobilovou dopravu a integrovat různé druhy dopravy do jednoho prostoru jeho přerozdělením.

Z POHLEDU DOPRAVNÍHO EXPERTA DLOUHODOBĚ POMÁHÁTE PŘÍBRAMI S VYTVÁŘENÍM PODMÍNEK PRO CYKLISTICKOU DOPRAVU VE MĚSTĚ I MIMO NĚJ. ZKUŠENOSTI MÁTE Z MNOHA JINÝCH SÍDEL. JE PŘÍBRAM PŘÍVĚTVIVÝM MÍSTEM PRO CYKLISTY BEZ OHLEDU NA RELIÉF A PŘIROZENÉ VÝŠKOVÉ ROZDÍLY?

Historicky cyklistika prosperuje v rovinatých oblastech jako Polabí a Pomoraví. S nástupem elektrokol ale už nejsou kopce takovým problémem. V současnosti je to pro cyklisty spíše jen nebezpečné, protože chybí infrastruktura a řidiči často dávají najevo, že cyklisté na silnice nepatří. Ale jakmile se vytvoří cyklistická infrastruktura, mění se vnímání cyklistů. Například už i ve zmiňované Praze si lidé na cyklisty zvykli díky integračním opatřením. Příbram má také jistý potenciál zvýšit podíl cyklistů, i když asi nikdy nedosáhne úrovně měst jako Hodonín nebo Uničov, kde do práce nebo rekreačně jezdí kolem 40 procent lidí.

ŘEŠÍTE PÁTEŘNÍ CYKLOTRASY PRO PŘÍBRAM. Z JAKÝCH ZÁKLADNÍCH PŘEDPOKLADŮ VYCHÁZÍTE?

Příbram a okolní obce je třeba vnímat jako celek - jedno území. Děti jezdí do školy, lidé využívají různé přestupní uzly a je důležité tyto pohyby sledovat. Historie pohybu a prostorové podmínky často neumožňují vytvořit jasnou oddělenou cyklostezku. V dnešní době rychlých aut se lidé na kole více bojí úrazu, což musíme vzít v úvahu. Proto v úvodu upřednostňujeme páteřní trasy spíše rekreačního využití, které mohou postupně přivést více lidí k cyklistice i v běžném provozu. Například linie podél Příbramského potoka umožňuje rychlé a bezpečné přesuny v rámci velké části města. Také Drkolnov byl nedávno lépe připojen na centrum. Obecně bych ještě poznamenal jednu věc - když se bavíme s lidmi, kteří o infrastrukturu rozhodují, často říknou, že v dané lokalitě nebo kurčitému cíli na kole nikdo nejede, a proto tam infrastruktura není potřeba. Ale ukazuje se, že kde vytvoříte podmínky pro cyklisty, jezdít tam začnou, i když je to třeba do kopce. Je to klasická debata, co bylo dříve - zda slepice, nebo vejce. A já myslím, že to jsou vejce, ze kterých vznikají slepice.

V JAKÉ FÁZI JE PŘÍPRAVA PÁTEŘNÍCH CYKLOTRAS A PROČ JEŠTĚ NEFUNGUJE HORNICKÝ OKRUH, KTERÝ BY MOHL LÁKAT CYKLOTURISTY?

Hornický okruh má nyní velkou prioritu a všem se tento záměr hodně líbí. Podle mého také přinese další debatu nad možnostmi, jak využívat kola. Od roku 2020, kdy pomáhám s cyklo dopravou v Příbrami, jsme se hodně snažili o spolupráci s krajem a Ředitelstvím silnic a dálnic, které provozují hlavní tahy v Příbrami a okolí. Cílem bylo učinit město celkově přístupnější pro lidi, kteří chtějí kolo využívat pro běžný provoz - na cestě do práce, na nákupy, do školy. Až později jsme si uvědomili, že musíme více podporovat rekreační infrastrukturu, protože v případě běžné dopravní infrastruktury jsou opravdu dlouhé a náročné schvalovací procesy a kde to není zvykem, bere se to jako naprosto okrajové téma. Zmiňovaný Hornický okruh spadá právě do rekreační kategorie. Jde o tematickou trasu, která může v kostce přiblížit nejen Příbramsko, ale nabídne ucelený zážitek z významných míst, krajiny a její historie, která je velmi zajímavá. Sám pro sebe jsem jako přespolní objevil třeba Struhu jako součást hornické infrastruktury. Skoro nikdo o nich neví.

A KDY BY TEDY MĚL BÝT OKRUH ZPROVOZŇEN?

Máme projekt dopravního značení. Jediným větším problémem jsou vlastnické vztahy. Trasa by totiž ideálně mohla vést územím, kde nejsou všechny pozemky městské nebo státní. Často patří Diamu a musí se oslovit i soukromí majitelé. Také může ještě nastat problém s využitím stávajících cest vzhledem k bezpečnosti provozu. Občas bude třeba postavit přístřešek nebo posezení. Termín zprovoznění okruhu nedokážu v tuto chvíli odhadnout. Vše bude záležet zejména na vyřešení vlastnických vztahů. Vybrali jsme totiž již hotové cesty a komunikace, které vznikly z nějakých potřeb přirozeným vývojem. Nechtěli jsme jednat nově zasahovat do krajiny a jednak to také zrealizovat levně a rychle.

ČÁST CYKLISTICKÉ VEŘEJNOSTI V PŘÍBRAMI SE DOMNÍVÁ, ŽE PŘÍPRAVA CYKLOTRAS A DOPRAVNÍCH OPATŘENÍ, JAKO JSOU CYKLOBOUSMĚRY NEBO INSTALACE MĚSTSKÉHO MOBILIÁŘE PRO CYKLISTY, TRVÁ PŘÍLIŠ DLOUHO. PROČ SE TYTO VĚCI NEDAŘÍ REALIZOVAT DŘÍVE?

Vezměme si například téma cyklostanů. Od začátku řešíme, že pokud nemáme kde bezpečně zaparkovat kolo v cíli, nemůžeme ho logicky použít. Když nemůžu v centru Příbrami

zaparkovat auto, nepojeďte tam ani tím autem. Totéž platí pro kola. Můžete připnout kolo k lampě nebo dopravní značce, ale v některých městech to je považováno za přestupek. Navíc někdo může mít dražší kolo, takže potřebuje bezpečné parkování.

PROČ TEDY INSTALACE CYKLOSTOJANŮ TRVÁ TAK DLOUHO?

V centru Příbrami jsme narazili na problémy s památkářům nevdání. Její zástupkyně se nelíbilo, že by měly být stojany u každé větší instituce, jako jsou úřady nebo pošty. Dokonce ani otázka vzhledu těch stojanů nebyla klíčová, ale že tam vůbec budou. Dnešní betonové stojany nebo třeba zaparkovaná auta před některými institucemi památkářům nevdání, ale novinka v podobě subtilních kovových cyklostojanů jim vadila. Proto se celý projekt protáhl na tři roky, a nakonec se rozhodlo, že budou pouze v okolí centra. Celé téma se ještě zkomplikovalo tím, že dodavatel před podpisem smlouvy o výběrového řízení odstoupil a možnost rychlé instalace cyklostojanů se tak rozplynula.

PŘÍBRAM NEDÁVNO OTEVŘELA PARKOVACÍ DŮM, V NĚMŽ BY MĚLY FUNGOVAT I CYKLOBOXY PRO ÚSCHOVU KOL. PŮJDE O JEDNO Z MÁLA MÍST V PŘÍBRAMI, KDE JE MOŽNÉ KOLO BEZPEČNĚ ODLOŽIT. BUDE TŘEBA NA TENTO FAKT REAGOVAT ÚPRAVOU VEDENÍ CYKLISTICKÝCH CEST VE MĚSTĚ?

Určitě musím pochválit město za to, že parkovací dům myslí i na cyklisty a nabízí kvalitní a bezpečné možnosti zaparkovat kola. Pro cyklisty je důležité, aby mohli bezpečně uložit svá dražší kola, často elektrokola, a mohli přestoupit na autobus nebo vlak, čímž se posiluje multimodalita využití dopravy. Lidé přijedou knádraží a dál mohou pokračovat vlakem nebo autobusem. Popřípadě mohou naopak odstavit auto v parkovacím domě, půjčit si zde - pokud se proto Příbram rozhodne - kolo v rámci nějakého modelu sdílených kol a pokračovat po městě pouze jednodopě. V případě cykloboxů je třeba také vhodně nastavit přístup do nich. Někdy selhávají, protože je třeba nutná bankovní identita (což může eliminovat využití pro někoho, kdo nechce používat bankovní kartu), anebo je složitá registrace. Současně by města měla motivovat lidi, aby svá auta parkovali v parkovacích domech, a ne na ulici, nejlépe cenou. Aby to dávalo smysl, parkování na ulici musí být pak logicky dražší. Opatření pro cyklisty se pak musí objevit na příjezdu k parkovacímu domu. Nesmíme koukat na cyklotrasy jako na nějaké tkaničky územím. Cyklista se na páteřní stezky musí nějak od svého bydliště bezpečně dostat - proto je nutné zklidňovat

Příbram má potenciál zvýšit podíl cyklistů.

Květoslav Syrový

Autorizovaný dopravní inženýr, absolvent Fakulty stavební ČVUT obor Inženýrství životního prostředí se zaměřením na dopravní stavby (praxe od 2001 v DIPRO, od 2011 samostatně, nyní vlastní dopravní ateliér). Zabývá se komplexní projekční činností od studií až po realizaci. Specializací jsou komplexní projekty veřejných prostranství v kontextu tzv. modrozelenoosedé infrastruktury. Spolupracuje se spolkem Pešky městem (Bezpečné cesty do školy, Školní ulice). V letech 2012-2017 se podílel na tvorbě cyklistické legislativy. V období 2018-2020 působil jako zástupce předsedy komise pro dopravu a veřejný prostor Prahy 1.

obytné lokality plošně a dále tam, kde jsou hlavní městské třídy i pro motorovou dopravu, tak zde přitlačit na integrační cykloopatření. Například Drkolnově budou nové cykloobousměrky součástí zklidněné zóny v tempu 30 kilometrů za hodinu. Stejně se zde nedá jezdit autem rychleji. Opatření je nutné ve městě cyklistům nabídnout plošně, jinak ta myšlenka každodenní jízdy na kole selhává.

V LETOŠNÍM ROCE BUDE DOBUDOVÁNA DÁLNIČKA D4 KOLEM PŘÍBRAMI. UŽ PŘI STAVBĚ PŘEDCHOZÍHO ÚSEKU SE CYKLISTŮM ZKOMPLIKOVALO KŘÍŽENÍ TĚTO KOMUNIKACE. JAK VEDENÍ PÁTEŘNÍCH CYKLOTRAS POČÍTÁ S PŘEKONÁNÍM TOHOTO DOPRAVNÍHO KORIDORU?

To je aktuální téma. Před několika týdny to začalo řešit město s Ředitelstvím silnic a dálnic. Dosavadní cyklotrasa pro cyklisty i pěší byla přefata dálnicí a bohužel jsme zjistili, že navzdory platnému generelu dopravy s cyklokoncepcí města Příbram ŘSD s nimi vůbec nepočítá. Místa křížení již město nemá ve své moci a malé obce logicky nemají vliv na správu objektů na dálnici celoevropského významu. Za mě je to systémový problém ministerstva dopravy a ŘSD, které tyto potřeby regionů dlouhodobě ignorují.

ONO SE TO TÝKÁ CEST, KTERÉ VYUŽÍVALI CYKLISTÉ I PĚŠÍ, VEDOUČÍCH Z HÁJŮ, ALE I Z JESENICE SMĚREM NA STĚŽOV. JAKÉ JSOU MOŽNOSTI ŘEŠENÍ TĚTO SITUACE?

Teď se hledají různé alternativy, jak to napravit. Město má od roku 2020 definované cyklotrasy, včetně této páteřní trasy, které připojují město na okolí. Původní projekt stavby D4 zahrnoval most a propustek, který by umožnil překonat dálnici D4. Most byl ale zrušen s odůvodněním, že není potřeba. Propustek by šel použít, ale ten má takové parametry, že jej mohou bezproblémově použít jen zvířata, která však zemřou hned na paralelní silnici II/604. Je to nyní patová situace.

JAKÝ JE VÝZNAM TĚTO PÁTEŘNÍ CYKLOTRASY PRO MĚSTO?

Tato městská páteřní cyklotrasa má pro město velký význam, přestože ji krajská koncepce považuje za trasu místního významu. Umožňuje bezpečné a plynulé spojení východní části

města a okolí směrem do Povltaví. Je to součást širší infrastruktury, která podporuje udržitelnou dopravu a zdravý životní styl obyvatel. Zrušení mostu a nedostatek propustků komplikují realizaci těchto plánů a omezují možnosti bezpečného a pohodlného pohybu cyklistů a pěších v krajině. Paralelně dnes vede ještě pěší turistická červená trasa Klubu českých turistů, kterou D4 také bez náhrady přerušuje.

VELKÝM TÉMATEM NEJEN V PŘÍBRAMI JE „SOUŽITÍ“ ŘIDIČŮ MOTOROVÝCH VOZIDEL A CYKLISTŮ. MĚNÍ SE PODLE VÁS SITUACE V ČESKÝCH MĚSTECH A NA SILNICÍCH K LEPŠÍMU?

Díky dvaceti letům intenzivní praxe mě zkušenosti směřují k tomu, že dokud si tvůrci nebo veřejnost nevyzkoušejí konkrétní řešení, často o nich pochybují. Vlastní zkušenosti nás posouvají dál, zatímco řeči a slova na papíru vnímáme jen částečně. Teprve vlastní zážitek je intenzivní. Pracujeme takto například na školních ulicích řešíme ranní dopravu před školami, kde je často naprostý chaos a velmi nebezpečné prostředí zejména pro děti: třeba i 800 dětí a 100 aut v rozmezí několika minut. Jedním z řešení je uzavření ulice před školou na ranní půlhodinu, a právě vlastní zážitek ze zkušeného opatření byl klíčový k tomu, že se to stává oblíbeným řešením před stále více českými školami. Samozřejmě se ale nejedná o páteřní tahy celoměstského významu, ale místní ulice. Teprve když si lidé vyzkoušeli nové dopravní řešení, tak 90 procent z nich řeklo: „Nechte to zavřené, je to super!“ Kdyby však předtím proběhlo referendum, nikdy se to ani nevyzkouší.

PROČ TOMU TAK JE?

Zpočátku panuje spíše skepse v duchu „já bych to asi zvládl, ale soused ne“. Stále předjíme něco, co se stát ani nemusí. Ideální situace před školou je úplná absence osobní automobilové dopravy. Ráno je tam dvacet minut totálního chaosu, a právě těmito minutami je třeba se zabývat. A není nutné to řešit za stovky tisíc až miliony korun, ale jen s několika značkami a intenzivní prací se školní komunitou a sousedy. Například v Praze je již takových škol asi 15. Přístup se konečně posunuje, někdo přijde s odvážným řešením, vyzkouší ho a ono funguje. Integrační opatření pro cyklisty byla před deseti lety také v plenkách. Předchozích pět let debat s úředníky ministerstva dopravy se nakonec propsalo do české i slovenské legislativy, brali jsme na kola i ministry dopravy, místního rozvoje a životního prostředí. Postupně se to mění i u stanovisek policie, pro které také proběhly projíždky třeba Prahou nebo německými městy. Teprve s vlastní zkušeností pak uživatelé i odborníci upřímně řeknou, co funguje a co ne a umí popsat i příčiny. Posun tady je.

TAKŽE KAŽDÝ BY SI MĚL ZKUSIT POHYB NA KOLE PO MĚSTĚ?

Jednoznačně ano. Tam je nutné začít.

■ Stanislav D. Břen

Reality Pintner
od roku 30.2.1990

**Ryze česká rodinná realitní kancelář
34 let v Příbrami**

TRADICE – JISTOTA – KOREKTNOST

Výběr z nabídky:

Prodej domu ve Zbenicích s pozemkem 1770 m². Na zahradě je dále původní zemědělská stavba.
ENB: G Cena: 5,3 mil. Kč sleva na: 4,9 mil. Kč

Prodej podsklepeného RD v Příbrami II, byt 5+1, dvougaráž. Pozemek 702 m² (možno zvětšit). ENB ve zpracování, zatím
ENB: G Cena: 9 mil. Kč

Prodej prvorepublikové vilky v Příbrami II, od arch. Bělky. ENB: G
Cena: 6,9 mil. Kč.

Prodej mimořádného RD v Příbrami. Pozemek 1338 m². Dispozice 7+1, garáž. ENB: G
Cena: 15,5 mil. Kč
sleva na: 14,9 mil. Kč

**Svěťte nám i Vy klíče od Vaší nemovitosti a my Vám ji dobře prodáme
Zavolejte, přijedeme...**

tel. +420 318 630 850, 602 607 982

Dlouhá 90, Příbram III, druhý dům pod Svatohorskými schody (vchod do dvora)
www.realitypintner.cz, info@realitypintner.cz

**Příbramská svatohorská
17. šalmaj**

14. 9. 2024

**10.00-23.00
Svatá Hora**

- > Historický průvod - Šermířské souboje
- > Středověká vesnička > Taneční a hudební uskupení > Divadlo, filmy a doprovodný program pro děti
- > Běh hasičů do Svatohorských schodů

Ginevra
Tempus / Melissa / A la Danza / Společito / Příbramský Bigband / Simply Dance / Družina zámku Říše

u vstupů zdarma > salmaj.pribram.eu
Základní program vyhrazený

MĚSTSKÉ KULTURNÍ CENTRUM PŘÍBRAM
MONTE SACER
HÁSTĚČKA MENŠIN
MIA

Středočeský kraj

PŘÍBRAM

DEN SENIORŮ

nám. 17. listopadu
pátek 20. září 2024
od 13.30 do 17.00

Účinkující: Petra Černocká s kytaristou, Jakub Machulda a Kroky Michala Davida (autorizovaný revíval)

zábavný doprovodný program • testování zraku zdarma
fotokoutek • káva zdarma

www.pribram.eu

MĚSTO PŘÍBRAM | CENTRUM SOCIÁLNÍCH A ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB | SeniorPoint

TECHNICKÉ SLUŽBY MĚSTA PŘÍBRAMI POŘADAJÍ AKCI

burza květin

SOBOTA 12. ŘÍJNA 2024, 13.00 - 16.00
SBĚRNÝ DVŮR PŘÍBRAM, MLYNÁŘSKÁ

"Doneste přebytky květin, sdílejte krásu a společně tak ozdobíme Příbram"

Květiny z vaší zahrádky přineste půl hodiny před začátkem akce a za drobný poplatek 20 Kč si odnesete jiné. Neprodané květiny vysázíme ve městě. **Výtěžek akce jde na Psí útulek Lazec.**

Program:
Prodej rostlin, tematické stánky, dílničky pro děti, představení TS a Re-use centra, přednáška související s veřejnou zelení, občerstvení.
Svoz na místo zajištěn autobusem. Více informací na webu ts-pb.cz

Vstupné na akci je 50 Kč.
Zdarma pro ty, co přinesou rostlinu do burzy, a děti do 15 let.

DOBŘÍŠSKÝ
REMÍZEK

Bydlíte v místě, kde voní les až na sedačku? Praha závidí!

Nové bydlení v Dobříši.
18 BYTŮ UŽ JE PRYČ!

Více info o nabídce volných bytů: www.dobrisckyremizek.cz | tel.: +420 739 039 163

RAVAK®

Velká výprodejová akce!

Koupelnové vybavení
se slevou až 90 %.
Starší kolekce nebo výrobky
s drobnou vadou za zlomek ceny.

Vany od 500,-
Sprchové kouty od 1 100,-
Baterie od 800,-
Umyvadla od 500,-

RAVAK a.s
Obecnická 285,
261 01 Příbram
ravakvyprodej.flox.cz

Dopravní hřiště otvírá na den mobility

Den městské mobility a akce 10 000 kroků přináší do Příbrami nové možnosti a zdravý pohyb. Inspirují k pohybu po městě především pěšky, na kole nebo koloběžkách.

Příbram pořádá Den městské mobility, který se uskuteční 4. října 2024 na dopravním hřišti. Hřiště prošlo kompletní rekonstrukcí, která zahrnovala úpravu povrchu, přidání nových prvků simulujících reálné dopravní situace a modernizaci zázemí. Součástí jsou nyní i nové učebny, které umožní plnohodnotnou dopravní výuku přímo na místě.

Den mobility je tradiční událostí, která podporuje alternativní způsoby dopravy a představuje nejnovější trendy v oblasti městské mobility. Pro návštěvníky budou připraveny různé aktivity, jako např. možnost vyzkoušet si šlapací káry. Akce je také zaměřena na osvětu v oblasti bezpečnosti na silnicích, a proto bude městská policie po celý týden rozdávat bezpečnostní prvky a edukovat děti i dospělé o bezpečném pohybu na vozovce.

Ve spolupráci s Pražskou integrovanou dopravou je připraven doprovodný program v areálu gymnázia, který nabídne aktivity jako fruit bike a další novinky. Pro účastníky bude po celý den městská hromadná doprava zdarma, a v odpoledních hodinách se mohou těšit na jízdu historickými autobusy.

Město zve také k účasti na akci 10 000 kroků, která se uskuteční během celého října. Iniciativa podporuje zdravý životní styl a propojuje komunitu města. Pravidelná chůze je jedním z nejjednodušších způsobů, jak zůstat fit a zároveň poznávat krásy města.

Pro děti, které se aktivně zapojí, je připravena menší odměna, která je má motivovat k budování zdravých návyků. Pro dospělé účastníky je připravena soutěž o putovní pohár, který bude udělen týmu nebo jednotlivci s nejvyšším počtem kroků. Loňský vítěz, Josef Vitásek, se

stal celorepublikovým šampionem, což je inspirací pro všechny, kteří se chtějí zlepšit.

Jak se zapojit? Registrovat se můžete na webu desettisickroku.cz. Dále je třeba sledovat své kroky pomocí krokoměru, chytrých hodinek nebo aplikace. Výsledky můžete sdílet na sociálních sítích s hashtagem #10000kroku.

V listopadu dojde ke slavnostnímu vyhlášení a ocenění nejlepších účastníků, kdy budou uděleny ceny nejen dětem, ale i nejúspěšnějším dospělým. Zároveň budou sdíleny inspirativní příběhy účastníků, kteří se rozhodli udělat něco pro své zdraví a celkovou pohodu.

■ **Martina Nuslová**
Městský úřad Příbram

Nové lavičky: relax i poznání historie

Na náměstí T. G. Masaryka byl umístěn nový mobiliář. Lavičky zde nejen nabízejí místo k posezení, ale také přibližují důležité historické milníky Příbrami.

Nové Lavičky vzestupů a pádů na náměstí T. G. Masaryka.

Foto: Vladimír Holan

Na náměstí v centru Příbrami můžete vidět, že lavičky nemusí sloužit jen k odpočinku, ale mohou být také nositeli informací. Nově instalované Lavičky vzestupů a pádů jsou souborem čtyř různých vysokých laviček s plochami na sezení a odkládání, přičemž jejich výška symbolizuje charakter jednotlivých historických období – vzestupy jsou na vyšší úrovni, stagnace níže, a pády se nacházejí těsně nad úrovní povrchu náměstí.

„Mezi informační nosiče, které jsou na zmíněném náměstí, patří mapa města, roz-

cestník a tabule odkazující na historii náměstí. Nechtěli jsme veřejný prostor zahrnovat dalším informačním panelem, a proto jsme přistoupili k tomuto inovativnímu řešení, kdy nosičem informací budou právě lavičky. Design laviček čerpá inspiraci z historických událostí města, přičemž odráží dynamiku střídání světlých a temných období, které je pro Příbram charakteristické,“ řekl k instalaci nového mobiliáře starosta města Jan Konvalinka.

Nový mobiliář, umístěný na jihozápadní straně kostela sv. Jakuba, byl realizován v rámci interpretačního plánu města, který vytvořila společnost Tripeduca s cílem představit jedinečnost Příbrami místními obyvatelům i návštěvníkům. Výrobu a montáž mobiliáře, navrženého architektem Vladimírem Schmidem, provedla firma MEP za celkovou částku 845 400 korun včetně DPH.

Lavičky vzestupů a pádů jsou vyrobeny z cortenové oceli, materiálu charakteristického svou rezavou patinou, jež odkazuje na industriální minulost města a zajišťuje vysokou odolnost proti povětrnostním vlivům. Tento materiál postupně mění svůj barevný odstín, protože „zraje“, přičemž během tohoto procesu může uvolňovat rez a špinit. Sedací plochy laviček jsou vyrobeny z akátového dřeva.

Na čelní straně laviček je vyřezaná grafika, která ladí s vizuálním stylem města a doprovází ji texty popisující různé historické etapy Příbrami. Výběr těchto událostí byl konzultován s historikem Josefem Velflem. Součástí laviček je také interaktivní prvek v podobě zdvihacího zařízení, které lze polohovat. Tímto způsobem mohou lidé vyjádřit svůj názor na to, zda vnímají současnost jako vzestup, stagnaci nebo pád. V případě potřeby je nový mobiliář možné demontovat.

■ **Eva Švehlová**
Městský úřad Příbram

Jaké jsou novinky v parkování

V Příbrami se v posledních týdnech uskutečnilo několik změn a plánují se další inovace v oblasti parkování. Mnoho z nich souvisí s nedávným otevřením parkovacího domu u autobusového nádraží. Zmínit můžeme parkovací karty online, nové platební terminály, cykloboxy nebo informační displeje.

Jednou z nejvýznamnějších novinek v oblasti parkování je spuštění online objednávky parkovacích karet pro parkovací dům na stránkách Technických služeb města Příbrami (TS). Novinka zjednodušuje proces získání parkovací karty, protože uživatelé již nemusí navštěvovat TS osobně. K 22. srpnu bylo prodáno 26 předplatných karet. Kartu lze použít jak v režimu měsíčním, tak v režimu ročním. Záleží pouze na délce uhrazeného období.

V polovině prázdnin byl na čelní fasádu parkovacího domu umístěn oboustranný displej, který informuje o počtu volných parkovacích míst. Po tomto kroku bude následovat instalace čteček předplacených karet a parkovacích lístků ke vstupním dveřím ze schodiště a zprovoznění celého systému. „Zámky dveří jsou navíc integrovány do požárního systému pro případ poplachu,“ poznamenal Petr Lukáš Vavřík, vedoucí střediska Veřejné osvětlení a parkování TS.

Další novinkou u „parkováku“ je plánované osazení cykloboxu. „Chystáme cyklobox s uza-

vřenými boxy pro zajištění bezpečnosti uložených kol. Bude navržen jako stavebnicový, aby jej bylo možné v případě potřeby rozšířit. Zaměření na místě již proběhlo, nyní čekáme na nabídku,“ uvedl Petr Lukáš Vavřík. Ve stádiu ověřování a povolování je umístění dopravních značek pro navigaci k parkovacímu domu.

Dalším plánovaným krokem je instalace vzdálených displejů na příjezdové komunikace do Příbrami, které budou informovat o počtu volných parkovacích míst v parkovacím domě. Tabule nyní poslouží zejména jako navigace, neboť obsazenost parkovacího domu je zatím poměrně nízká. „Umístění těchto displejů souvisí s probíhající rekonstrukcí veřejného osvětlení, protože většina stožárů veřejného osvětlení v Příbrami není trvale pod napětím. Ze stožárů budou napájeny i informační tabule, aby se zabránilo budování samostatných přípojek,“ vysvětlil Petr Lukáš Vavřík.

Novinky v parkování se dějí i v jiných částech Příbrami. Počátkem srpna došlo k výměně

serveru na parkovištích v ulici Gen. R. Tesaříka, konkrétně na parkovištích u nemocnice a u hřbitova. „Dosavadní server vykazoval velké množství poruch a jeho umístění ve venkovním prostředí bylo nevyhovující. Byla provedena pokládka nových kabelových tras a zajištěno nové internetové připojení. Server byl přesunut do vnitřních prostor,“ informoval Petr Lukáš Vavřík.

V červenci byly vyměněny parkovací automaty u Zámečku-Ernestina. Plánuje se výměna vysloužilých automatů na náměstí T. G. Masaryka a na Hornickém náměstí. Automaty nabízejí možnost platby kartou, registraci RZ pro lepší kontrolu a vrácení přeplatku (rozměňování), což původní automaty u Zámečku neuměly.

■ Stanislav D. Břeň

Revitalizace Jiráskových sadů zahrnuje i zkapacitnění kanalizace

Obnova veřejného prostranství v oblasti Jiráskových sadů začala svou první etapou v části u křižovatky ulic Hailova a Gen. R. Tesaříka. Následovat bude zkapacitnění kanalizace o několik desítek metrů dál – na křížení Hailovy a Pivovarské, kde se při vydatnější dešti tvoří vodní laguna.

V srpnu byly zahájeny práce na projektu s názvem „Jiráskovy sady - výměna sítě a povrchů chodníků, I. etapa“. Součástí stavby na rohu ulic Hailova a Gen. R. Tesaříka je výměna vodovodního a kanalizačního řádu, pokládka žulových kostek a osazení mobiliáře. Stavbu provádí společnost Bagger BS za nabídkovou cenu 5 490 728 korun včetně DPH. „V této etapě se dočkáme úpravy prostranství ve spodní části s tím, že v příštím roce bychom chtěli zrekonstruovat celou levou stranu Jiráskových sadů, tedy prostranství za autobusovým zálivem před budovami škol. Již bylo vydáno stavební povolení,“ říká 1. místostarosta Vladimír Karpíšek.

Na první etapu bude navazovat projekt s názvem „Kanalizace u spadiště“, který řeší kanalizaci v ulici Pivovarská. Realizaci i v tomto případě provede společnost Bagger BS za celkovou částku 2 256 559 Kč vč. DPH. Projekt navazuje na opravy prováděné už v loňském roce, kdy v Hailově došlo k havárii kanalizace. V nejnižším bodě ulice byla vyměněna a zkapacitněna část staré, zborcené zděné kanalizace, byla opravena jedna kanalizační vpust, která byla historicky zabe-

tonována a byla přidána další kanalizační vpust. Navzdory tomu zde při vydatných deštích vznikají záplavy.

„Do daného nejnižšího bodu v ulici Hailova stéká dešťová voda z asi 2,5 kilometrů pozemních zpevněných ploch. Tyto plochy, převážně komunikace a chodníky, jsou osazeny dešťovými vpustmi, jež jsou ve velké míře nefunkční. Na pozemcích ulic Hailova, Kpt. Olesinského, Balbínova a Jinecká, které se svažují do problémového místa, se nachází celkem 36 dešťových vpustí a dva odtokové dešťové žlaby. Z nich je asi polovina dešťových vpustí zanesena, zarostlá trávou, bez funkčního sběrného koše nebo se špatným poklopem,“ informuje Vladimír Pôbiš, referent Oddělení přípravy a realizace projektů. A dodává, že se přitom nacházejí na pozemcích v majetku Středočeského kraje a ŘSD.

Další problém je v přilehlých ulicích, kde se nachází více než čtyřicet dešťových vpustí a dva odvodňovací žlaby. „Ke špatnému stavu kanalizace přispívají i občané, kteří po rekonstrukci a opravách nemovitostí vylévají zbytky fasádních barev, betonu a stavebních hmot do kanalizačních vpustí. Tím dochází k znečištění

kanalizace a ucpávání,“ vysvětluje Vladimír Pôbiš. Podle něj se také stává, že za účelem snížení hluku někdo zakryje vpust nepropustným krytem, použije kryt bez dostatečných otvorů nebo vymění mříž za revizní poklop bez mříží. „V některých místech byly kanalizační přípojky nemovitostí špatně napojeny, rozpadají se a cihly či beton ucpávají kanalizační řad. To vše má za následek, že vpusti neplní svou funkci a dešťová voda letí do Hailovy ulice,“ dodává Vladimír Pôbiš.

Servisní organizace města dostaly za úkol vyčištění stávajících vpustí v majetku města i Středočeského kraje a ŘSD. V dalším kroku se počítá se zmíněným zkapacitněním kanalizace z Hailovy do Pivovarské. „I přes plánovaná opatření není možné garantovat, že při extrémních srážkách bude kanalizace schopna záplavy pojmout. Kanalizace v níže položené Pražské ulici má také své limity,“ konstatuje Vladimír Pôbiš.

■ Stanislav D. Břeň

Den divadla: Z pohádky do pohádky a zase zpátky

Z pohádky do pohádky, to bylo tématem 15. ročníku Dne divadla. Ten je původní tradicí svatohorského gymnázia, dnes Gymnázia Příbram, pracoviště Balbínova. Letos se konal 27. června, opět pod vedením Romana Káčerka.

Z divadelního představení *Z pohádky do pohádky*.

Foto: Sofie Pazlarová - muj_fotokoutek

Každý rok si studenti vylosují žánry a témata divadelních představení a podle nich secvičí divadlo. Tentokrát byly k vidění třeba opereta, muzikál, balet, pohybové divadlo či pantomima. To vše s nádechem pohádek. Za každou touto kouzelnou scénkou stála spousta práce. Žáci museli sami zpracovat scénář, sestříhat hudbu, připravit osvětlení, vyrobit kulisy a hlavně autentické kostýmy. S tím vším gymnazisté vystoupili na jevišti velké scény Divadla A. Dvořáka Příbram.

První na pódium zavítala 3.D se svým sladkým představením a příběhem o šíleném milovníkovi sladkostí a hlavně čokolády. Nešlo o nikoho jiného než Willyho Wonku a jeho kouzelnou továrnu na čokoládu. Další na scénu přitancila spanilá Sněhurka a jejich sedm pomocníků trpaslíků ze 4.S. Společně přemohli zlou macechu a už vědí, že brát si od cizích se nevyplácí. Pak se diváci společně s 1.C přesunuli do pohádky *Ať žijí duchové* - odmítli sbírat žampiony a společně s trpaslíky, Leontýnkou

a Jendou opravili hrad Brtník. Trochu moderněji pojala pohádkové téma třída 2.C. Na scéně se objevila ve dne krásná a v noci šeredná princezna Fiona se svým nastávajícím zlobem Shrekem a příšerně otravným oslíkem. Klasika nikdy neurazí, a tak ztracený střevíček donesl princ Popelce do 3.S v pantomimicky a tanečně pojaté stejnojmenné pohádce. Kdo v říši divů 5.S nemluvil rýmy, brzo došly mu šprýmy. Naštěstí tomu tak u Alenky, šíleného kloboučníka a srdcové královny v říši divů nebylo.

Zásluhu mají všichni, kteří si na těchto představeních dali záležet, ať už herci s menšími nebo většími rolemi. Kromě pohádkových postav byli na jevišti také moderátoři - Jan Traxler, Veronika Škubalová a Barbora Kubalová. Ti vtipnými scénami a s kuráží procestovali všemi pohádkami. Vystoupilo i hudební trio Fluctus. Zlatým hřebem večera byla volba vítězného představení diváky. Vítězem se stala třída 5.S.

Všechno pěkné musí někdy skončit, a tak letošním ročníkem skončila i pohádková cesta Dne divadla. Gymnazisté i diváci si z těchto divadelních chvil odnášejí spoustu zážitků a vzpomínek.

■ Roman Káčerek
Gymnázium Příbram

Příběhy našich sousedů již pošesté

Jaké to je, odjet z totalitního Československa a vrátit se do svobodné vlasti? Jak prožívalo malé dítě konec války v Příbrami? Co se vám honí hlavou, když sovětský voják zastřelí kamaráda, který stojí vedle vás? A na čem všem se dá doplout za severní polární kruh? To vše nabídl již šestá závěrečná prezentace projektu *Příběhy našich sousedů* v Příbrami.

V pátek 21. června se v aule Waldorfské školy v Příbrami sešli žáci, pamětníci, zástupci města Příbram a veřejnost na závěrečné prezentaci projektu *Příběhy našich sousedů*, který se v Příbrami konal s finanční podporou města Příbram již pošesté. V letošním roce se zapojilo sedm týmů ze šesti příbramských základních škol - ZŠ Školní, ZŠ 28. října, ZŠ Bratří Čapků, ZŠ Březové Hory, ZŠ pod Svatou Horou a Waldorfské školy Příbram.

Od ledna tohoto roku týmy pod vedením svých učitelek (Petra Šorfová ze ZŠ Školní, Barbora Hřídlová ze ZŠ 28. října, Romana Křížová ze ZŠ Bratří Čapků, Dana Polášková a Veronika Skalová ze ZŠ Březové Hory, Kateřina Hušková ze ZŠ pod Svatou Horou a Michaela Málková z Waldorfské školy) zpracovávaly životní osudy vybraných pamětníků.

Žáci se mj. dozvěděli o posledních válečných dnech v Příbrami a Praze, o invazi vojsk Varšavské smlouvy do Československa v roce 1968 i o Sametové revoluci v Příbrami. Čtyři týmy si za svůj hlavní výstup zvolily audio reportáž, se kterou jim pomáhali zkušení redaktori Českého rozhlasu v Praze, dva týmy se pustily do animace v sídle pražské Aeroškoly a jeden tým si zvolil video reportáž, se kterou jim pomohl dokumentarista z Post Bellum.

Závěrečnou prezentaci moderoval Tomáš Bílek, který se sám projektu v minulých letech účastnil jako učitel. Úvodního slova se ujala Martina Brettlová z města Příbram a Magdaléna Sadravetzová, koordinátorka projektu v Příbrami. Půlroční žákovské snažení posuzovala odborná porota ve složení Věra Smolová (SOKA Příbram) a Zuzana Angelová (OU

Pod Šachtami), která na závěr prezentace poskytla týmům slovní hodnocení jejich půlroční práce.

Projekt byl nesoutěžní, přesto si každý tým, učitelky i porotkyně odnesly hezké dárky od sponzorů. Práci všech týmů v letošním ročníku *Příběhů našich sousedů* si můžete prohlédnout na webu pribehynasichsousedu.cz. Slavnostní ukončení projektu zdokumentoval fotograf Ondřej Staněk. V následujících číslech Kahanu si budete moci přečíst příběhy všech pamětníků zapojených letos do projektu.

■ Magdaléna Sadravetzová
Post Bellum

 Střední Čechy
Český rozhlas

*Žijeme tu
s vámi*

**Rádio
vašeho kraje**

Příbram **100.0 FM**

 **ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA
MINISTERSTVA VNITRA ČR 211**

Bonusy 2024

až **34 000** Kč

**pro zdraví
vaší rodiny**

více
informací

Přidejte se k nám
do **30. září 2024**

www.211.cz

Sledujte nás:

Městská galerie: Kafka Present, Otevřený horizont i Studio GFDP

Galerie Františka Drtikola Příbram připravila na září hned dvě výstavy a třetí připravilo Studio GFDP. Na co se mohou návštěvníci tentokrát těšit?

Kafka Present v GFDP. Foto: Ed Tadevosian

V pátek 30. srpna jsme zahájili vernisáží dvoutýdenní projekt Kafka Present, který je výstavním projektem happeningového charakteru, obsahem je inspirace dílem Franze Kafky. Od 30. srpna do 1. září se v galerii uskutečnil čtecí maraton, jehož protagonisty byli tři herci stejně tak jako návštěvníci výstavy. V galerii si návštěvníci mohou číst, napsat dopis, dotvořit leták k výstavě, vlézt si do vany nebo jít do kina. Výstava pracuje s texty Franze Kafky, lze k ní přistoupit různě, každý návštěvník není jen divákem, ale zároveň se stává součástí výstavy. Výstava prezentuje Kafkovu tvorbu v její čisté formě textu psaného a čteného, pracuje s ním jako s inspirací, která vedla mnohé umělce k dalšímu ztvárnění mnoha médií, čímž se Kafkova tvorba stala a stává již sto let námětem současného umění. Na vernisáži měli hosté výstavy možnost být součástí interdisciplinárního setkání literatury, tance, typografie, scénického

čtení, happeningu a řemesla, součástí večera byla i česká premiéra tanečního představení Insectum K. Výstavu doplňuje řada doprovodného programu jako přednášky určené staršímu publiku, výtvarné dílny pro děti, vzdělávací programy pro školy o Franzi Kafkovi a také minikino v naší černé místnosti. Výstava potrvá do neděle 15. září, doprovodný program najdete na našem webu a sociálních sítích.

Výstava Kafka Present nevystavuje žádná výtvarná díla, výstava Otevřený horizont kurátora Petra Vaňouse naopak představuje hned osmnáct umělců. Výstavní projekt sleduje problematiku aktualizovaného vztahu současného vizuálního umění k prostoru a krajině. Bude prezentovat současnou malbu a obraz, v nichž bude zohledněno více přístupů ke krajině a rozmanitost reflektivních strategií, od tradiční plenérové malby, přes konstruování prostoru až po krajiny paměťové, fiktivní, imaginární a urbánní. Součástí výstavy budou i audiovizuální instalace. Projekt Otevřený horizont cílí na udržitelnost vztahu k žánru, který se radikálně proměňuje.

Mezi vystavujícími se objeví díla Kryštofa Brůhy, Pavla Mrkuse, Aleny Kučerové, Michaely Vélové Maupicové, Michala Nesázala, Milana Periče, Miloše Šejna ad. Vernisáž této výstavy proběhne ve středu 25. září tradičně od 18.00.

Díky zájmu škol, školek, základních uměleckých škol, rodin s dětmi, učitelů i žáků jsme se díky podpoře města Příbram rozhodli zahájit zcela nový projekt s názvem Studio GFDP. Tento projekt je jakousi laboratoří, která bude poskytovat nabídku vzdělávacích aktivit pro dospělé, edukačních programů pro děti a mládež a pro-

gramy mezigeneračního vzdělávání. Díky zájmu města o tento projekt jsme od něj získali do zápůjčky další prostory v budově Zámečku-Ernestina pro tuto naši rozšířenou galerijní činnost a aktivně na projektu spolupracujeme s radnicí. Bude zde i místo pro krátkodobé výstavní projekty lokálního charakteru, které budou vycházet z programů Studia GFDP. Touto aktivitou chceme podpořit a doplnit nabídku vzdělávání v Příbrami, chceme přispět k vytváření lokální komunity, ale těšíme se i aktivnímu zájmu škol z širšího okruhu Středočeského kraje. Slavnostní zahájení projektu spojené s vernisáží prací dětí z našich dílen a představením vzdělávacího projektu pro dospělé o krajině jeskyní a jejím fotografování proběhne ve středu 11. září od 17.00.

Nakonec bych ráda zmínila výzvu ke spolupráci všem občanům Příbrami. Pro výstavu Václava Jiráka Industria - Remastred, které bude mít vernisáž na konci listopadu, hledáme lokální fotografie industriálních prostor, krajiny, strojů, horníků i dělníků. Doneste nám, prosím, do galerie fotografie z rodinných či sběratelských alb, chceme, aby se vybrané z nich staly součástí výstavy. Volejte či pište pro sjednání schůzky nebo se zastavte v otevírací době středa až neděle, když půjdete okolo. O fotografie bude pečováno. Po ukončení výstavy budou fotografie vráceny na základě předávacího protokolu.

■ Magda Danel

Galerie Františka Drtikola Příbram

Hornické muzeum Příbram láká nejen na Dny evropského dědictví

Hornické muzeum Příbram otevře své areály a pobočky 8. září za symbolické vstupné v rámci Dnů evropského dědictví. Kromě běžných prohlídek čeká v září na návštěvníky doprovodný program, který zahrnuje přednášky, tematické akce a speciální prohlídky.

Všechny areály i pobočky Hornického muzea Příbram budou v neděli 8. září v rámci Dnů evropského dědictví otevřeny veřejnosti za symbolické vstupné 1 Kč. Muzeum na tento den připravuje kromě běžných prohlídek také doprovodný program pro celou rodinu na téma „Památky spojují svět“.

Od 14.00 se zájemci o geologii a mineralogii mohou zúčastnit setkání s geologem Pavlem Škáchou, po němž byl v loňském roce pojmenován minerál škáchait a který se doposud podílel na sběrech, výzkumu a popisu patnácti nových minerálů. Během besedy návštěvníkům přiblíží,

co vše obnáší objev nových minerálů pro svět, zodpoví zvědavé dotazy a během následující komentované prohlídky geoparku představí tento nově zpřístupněný venkovní areál. Od 10.00 do 16.00 se mohou zejména rodiny s dětmi zapojit do zábavně naučné hry v areálu Ševčinského dolu, při které se děti v geology samy promění.

PŘEDNÁŠKY K VÝSTAVĚ ZKÁZA PŘÍBRAMSKÉHO DOMU JECHŮ

Čtvrteční zářijové podvečery budou patřit doprovodnému programu k výstavě Zkáza

příbramského domu Jechů, která ilustruje život v Příbrami na přelomu 19. a 20. století na příkladu rodiny obývajcí dům čp. 9 v Plzeňské ulici. Zároveň podává svědectví o zvláštní moci a o křivdě, jež se stala lidem i městu v rámci asanace ulice v letech 1961-1962. Přednáška naplánovaná na 5. září přiblíží samotný Jechův dům, o týden později 12. září se můžete těšit na povídky věnované lidem, kteří tento dům obývali, a 19. září na exkurzi do světa dámské módy v době Anděly Jechové, poslední majitelky domu, která byla dám-

skou krejčovou a provozovala módní salon v Praze. Přednášky se konají v kulturně vzdělávacím centru na dole Anna od 18.00, vstupné činí 30 korun. Muzeum dále nabízí komentované prohlídky výstavy pro skupiny od pěti osob - termíny lze domluvit individuálně na tel. 725 970 880.

DEN VĚŽÍ A ROZHLEDEN A HORNICKÉ POHÁDKY

V sobotu 28. září si milovníci výškových pohledů mohou zpestřit sváteční den návštěvou těžních věží Ševčinského a Vojtěšského dolu a vyhlídkové věže Památníku Vojna - vystoupat na ně mohou v rámci Dne věží a rozhleden za symbolickou korunu. O víkend 28.-29. září se v areálu dolu Anna koná akce pro rodiny s dětmi od tří let s názvem Hornické

pohádky. Speciální prohlídky doprovázené pohádkami návštěvníky zavedou do tajuplně osvětlené Prokopské štoly, kde se možná setkají i se skřítky permoníky. Chybět nebude ani jízda důlním vláčkem. Program začíná každou půl hodinu, první v 9.00, poslední v 16.00. Vzhledem k omezené kapacitě vláčku muzeum doporučuje předchozí rezervaci na čísle 318 630 149. Vstupné činí 60 korun, jako bonus dostanou návštěvníci možnost zúčastnit se navazující prohlídky parního těžního stroje za sníženou cenu 10 korun.

■ **Stanislava Charvátová**
Hornické muzeum Příbram

Hornické pohádky.

Foto: Martin Zoubek

Mohawkové objeli na Tatře celý svět

Když jsme se v neděli 21. července 2024 sešli u naší skautské klubovny, měli jsme za sebou už několikaměsíční přípravu letního tábora. Před námi se však otevřely ony dva očekávané týdny, které budeme moct strávit v přírodě, na našem novém tábořišti několik kilometrů za Březnicí, u hranic Středočeského a Jihočeského kraje.

Příbramští Mohawkové se letos utábořili pár kilometrů za Březnicí.

Foto: Matěj Mosler

Během prvního táborového dne se nám s pomocí rodičů povede postavit naprostou většinu tábora, kterému opět vévodí indiánské stany týpí - letos jich stojí sedm. Následující den kromě dalšího programu doděláváme ještě několik věcí a večer může být v rámci zahájení tábora symbolicky rozkřesán oheň, který bude hořet po celý tábor.

SEHNAT VODU A VYROBIT AUTO

Následující necelé dva týdny jsou ve znamení často již tradičního, ale přesto snad zajímavého a zábavného programu. Celým táborem se linula celotáborová hra Tatra kolem světa 2 inspirována skutečnou cestou tímto vozidlem, která se uskutečnila na sklonku 80. let 20. stol.

(a v tomto roce probíhá další skutečná expedice). Táborníci rozdělení do pěti týmů se museli popasovat s různými etapami - zapamatovat si cestu a dojít zpátky do tábora, ve vesnici sehnat vodu, vyrobit si vlastní malé auto a následně i vor, který auto převezme přes rybník, nebo si postavit přístřešek a úspěšně v něm přespat.

Oproti loňskému táboru nám letos o dost více přálo počasí, takže jsme několikrát navštívili nedaleký rybník, jednou dokonce i s naším raftem, na kterém jsme si zkusili pádlování i vodní záchranu. Čtvrtý den byl ve znamení celodenního výletu na nedaleké Stražiště. Během indiánského dne byla možnost si zkusit muhomwu (boj s gumovými noži), lakros nebo lukostřelbu. Aktivně jsme plnili nováčkovskou

zkoušku, po jejímž úspěšném dokončení mohlo šest táborníků u ohně složit slib. Další část programu vyplňovaly všemožné hry. Nechyběla ani noční bojovka - letos opravdu zajímavá. Tradiční táborovou aktivitou je i porta zaměřená na hudební vystoupení. Nabitý denní program obvykle večer zakončovalo večerní posezení v týpí, jehož náplní bylo zpívání, smích, povídání nebo hry.

Program během dne je však jen jednou částí táborového života. Během tábora bylo třeba pravidelně chodit na dřevo do kuchyně i do týpí, týmy se střídaly ve službách v kuchyni a každého párkrát čekala noční hlídka.

Letos jsme zvolili netradiční závěr tábora. Dva dny před jeho koncem (ve čtvrtek) jsme sbalili a uklidili tábořiště a poslední tři dny strávili na chatě jednoho z vedoucích. Přestože počasí nebylo nejpřívětivější, zvládli jsme si užít ještě několik etap celotáborovky nebo závěrečný oheň.

SEDM KRUHŮ

Další mohawský tábor, kterého se tentokrát účastnilo 24 dětí, je za námi. Díky patří mnoha lidem. Rodičům, kteří se v hojném počtu zúčastnili jarních brigád a stavění i bourání tábora. Kamarádům a kamarádkám z jiných oddílů, kteří pomohli s přípravou programu nebo zajištěním kuchyně. A pak také městu Příbram a Středočeskému kraji, které poskytly finanční prostředky na nákup nového a potřebného vybavení. Na louce zůstalo sedm kruhů po stanech (které však brzy zmizí) a v tábornících snad spousta nových vzpomínek.

■ **Martin Kostka, Matěj Mosler**
Mohawkové Příbram

Nové aktivity pro seniory: Pohyb, zpěv i podpora pro nemocné Parkinsonem

Ani letní horko nezastavilo seniory od pravidelných sportovních aktivit. Fit senior připravil pro seniory prázdninový program, který je udržoval v pohybu i během volných měsíců. Od září se však program ještě rozšiřuje – na zájemce čekají různorodé kurzy od cvičení přes tanec až po výlety do přírody. Novinkou je klub pro lidi s Parkinsonovou chorobou.

Letní prázdniny a horké počasí rozhodně nezastavilo příbramské seniory od provozování oblíbených sportovních aktivit. Organizace Fit senior opětovně připravila prázdninový program, zaměřený právě na zdravý pohyb. Každou středu cvičenci doslova zaplnili příjemně vychlazenou sportovní halu a v počtu šesti až sedmi desítek tužili svá těla pod vedením kmenových lektorů organizace. Každé pondělí pak čtyři skupiny hůlkářů vyrážely do blízkého i dalekého okolí Příbrami na výšlapy, za pohybem, poznáním, a především smysluplně stráveným časem ve společnosti dobrých přátel.

Období prázdnin je minulostí, a tak jako studenti i senioři se vracejí ke svým aktivitám jako cvičení či vzdělávání. Nabídka je opravdu pestrá a vybere si každý zájemce o zdravý pohyb. Od cvičení na židlích, po jógu, tanec, zdravotní, fyzioterapeutické a SM systém až po cvičení v posi-

lovně nebo již zmíněné výšlapy s hůlkami. Hudebně založení si přijdou na své při zpívání s kytarou, společném zpěvu v pěveckém sboru nebo skupinovém hraní s Dobře naladěnou skupinou. Od října bude nově otevřen kurz výuky hry na ukulele. Pravidelně se schází klub pletáček i tvoření. Pánové se mohou realizovat nejen na zmíněných hůlkách, ale i na fotbalu v chůzi, šachovém klubu, pánském klubu či posilovně. Ke stávajícím jazykovým kurzům angličtiny a italštiny v říjnu přibude němčina a španělština. Tradičně oblíbené jsou kurzy trénování paměti a výuka práce s chytrými telefony.

Od září 2024 startuje organizace nový projekt v podobě pravidelného setkávání lidí s Parkinsonovou chorobou. Klub bude určen všem, kteří s touto nemocí žijí, ale i jejich rodinám a pečujícím. Účastníci budou pod odborným vedením provozovat skupinové léčebné cvičení, relaxa-

ční a dechové techniky se zaměřením na problematické projevy této nemoci. Pravidelné cvičení pomáhá mírnit příznaky onemocnění a předchází pádům či dalším komplikacím. Nezbytnou součástí bude i sdílení informací, zkušeností, besedy s odborníky a další společenské aktivity. Úvodní schůzka se uskuteční 23. září od 10.00 v klubovně spolku na adrese Na Příkopech 103.

Většina kurzů začíná již první týden v září. Zájemcům budou poskytnuty veškeré informace na tel. 777 176 713 nebo na nových webových stránkách fitseniorpribram.cz.

■ **Kristina Hovorková**
Fit senior Příbram

První pololetí jsme zakončili v Mariánských Lázních

Letošní rekondiční pobyt členů Svazu tělesně postižených, MO č. 2 Příbram, se uskutečnil v termínu 16. až 21. června 2024 v hotelu Ferdinand Mariánské Lázně za finanční podpory města Příbram.

Pobyt v krásném prostředí se všem líbil.

Foto: Pavel Bacík

Průměrný věk členů naší organizace je 78 let a všichni mají větší či menší zdravotní problémy. Podle možností se v průběhu roku zapojují do akcí pořádaných jak mateřskou organizací STP, Senior Pointem, tak i městem Příbram. Oblíbená jsou přátelská posezení s hudbou a zpěvem v Centru neziskových organizací, ruční práce, ze sportu šipky, bowling, pétanque i vycházky a výlety.

Jako bonus za celoroční práci připravil výbor pro své členy rekondiční pobyt. Protože jsme

v hotelu Ferdinand v Mariánských Lázních byli již v minulém roce, byli jsme si vědomi, že pro letošní rekondiční pobyt bude plně vyhovovat. Zklamání jsme nebyli, vedení hotelu i zaměstnanci byli velice vstřícní a poskytli nám výborné podmínky pro pobyt a relaxaci.

Procedury pro nás připravené se uskutečňovaly v dopoledních hodinách, odpovídaly našemu věku i postižení. Kdo měl zájem, mohl si další procedury, které mu vyhovovaly, dokoupit.

První odpoledne bylo věnováno společné vycházce těch, kteří zde byli poprvé, a bylo zaměřeno na seznámení se zajímavostmi Mariánských Lázní, možností dopravy a návštěvou informačního centra. V dalších dnech byly vycházky konány především do krásných a rozsáhlých parků, které město obklopují a byly v dosahu našeho ubytování. Velice oblíbené byly též návštěvy parku Boheminium a Hlavní lázeňské kolonády s fontánou.

Všem se tento pobyt a pohyb v krásném prostředí velice líbil a určitě přispěl k upevnění jak fyzických, tak i psychických sil. Velkou výhodou bylo, že nás smluvní autobus přivezl i se zavazadly až k hotelu a po skončení pobytu pro nás zase přijel. Mnozí z našich členů již jinak cestovat nemohou. Pobyt po všech stránkách splnil ozdravný záměr. Všichni členové rekondice vyjádřili poděkování městu Příbram za poskytnutý finanční příspěvek.

■ **Eva Synková, Pavel Bacík**
Svaz tělesně postižených, MO č. 2 Příbram

Novinky v oddlužení: Tři roky místo pěti a přísnější kontrola dlužníků

Novela insolvenčního zákona představuje důležitý krok v řešení problému zadluženosti v České republice a přináší zásadní změny v oblasti úpadku. Jednou z nejvýznamnějších novinek je zkrácení doby oddlužení fyzických osob z pěti let na tři roky, což má za cíl usnadnit dlužníkům návrat do běžného života a snížit zátěž na státní rozpočet.

Foto: Towfiq Barbhuiya, Unsplash

Podstata novely insolvenčního zákona je zefektivnění insolvenčního řízení, zjednodušení s jasně danými pravidly a individuálním přístupem a posouzení schopnosti daného dlužníka splácet a tím i nastavení měsíčních splátek.

Panují obavy z možného zneužívání v souvislosti s jeho zkrácením, proto novela zavádí také významné změny v rámci povinností. Dlužník bude muset každé tři měsíce dokládat své příjmy a prokazovat, že využívá svůj potenciál v maximální možné míře, tedy zda dosahuje adekvátní mzdy nebo jiných příjmů.

Novela insolvenčního zákona přinese čtyři hlavní důsledky:

1. Více dlužníků se bude moci za pevně stanovených pravidel oddlužit;
2. Sníží se sociální dopady zadlužení;
3. Do jisté míry se předpokládá stabilizace na trhu práce;
4. Zvýší se efektivita insolvenčního řízení.

Sociální poradna Centra sociálních a zdravotních služeb města Příbram má akreditaci od Ministerstva spravedlnosti ČR pro poskytování dluhového poradenství a zpracovávání návrhů na povolení oddlužení.

Veškeré služby jsou zdarma a pracovníci poradny jsou proškoleni v souladu s novou legislativou. V případě zájmu lze kontaktovat Sociální poradnu na tel. 318 498 281 nebo 778 768 461.

■ **Jana Benová**
Centrum sociálních a zdravotních služeb města Příbram

inzerce

invia

Dovolená volá!

✓ Last minute slevy až 40 %

✓ Tisíce zájezdů na jednom místě

✓ České i zahraniční cestovky

✓ Týden u moře s all inclusive od 9500 Kč

📍 Střelecká 27
☎ 775 914 277
✉ pribram@invia.cz
Příbram

Kam s dětmi za sportem? Příbram nabízí rozmanité možnosti

Příbram nabízí širokou škálu sportovních aktivit pro děti všech věkových kategorií. Místní sportovní kluby poskytují příležitost k rozvoji fyzických dovedností, týmové spolupráce a zdravého životního stylu. Podrobnosti přibližuje sportovní manažer města Jan Hadraba. Současně jsme požádali zástupce největších příbramských sportovních klubů o komentář k jejich připravenosti na novou sezonu.

Z loňského Sportovního dne pod Svatou Horou.

Foto: Vladimír Holan

Přinášíme přehled některých vybraných sportovních disciplín a klubů, které můžete v Příbrami najít:

Fotbal: FK Příbram a SK Spartak Příbram patří mezi nejznámější kluby ve městě. Nabízejí tré-

ninky pro děti od pěti let a pravidelně pořádají nábor nových hráčů. Tréninky probíhají na hřištích s kvalitním zázemím. FK Příbram pořádá nábor pro ročníky 2019 a starší v pondělí 23. září od 17.00 a Spartak Příbram každé pondělí odpoledne.

Hokej: Hokejový klub Příbram nabízí tréninky pro děti od čtyř let. Klub má dlouhou tradici a jeho trenéři jsou zkušení profesionálové. Nábor probíhá každoročně na začátku sezony, každé úterý odpoledne a v sobotu ráno.

Volejbal: Nábor dětí do extraligového družstva VK Trox Příbram probíhá od osmi let. Tréninky malých „kocourků“ probíhají od září v areálu pod Svatou Horou nebo ve Sportovní hale.

Házená: TJ Spartak Příbram, oddíl házené, nabízí tréninky pro děti od čtyř do 16 let. Tréninky pro různé věkové kategorie probíhají převážně ve středu, ale také v úterý a čtvrtek, v tělocvičnách základních škol v Příbrami.

Bojové sporty: Tréninky bojových sportů pro děti od 6 let v Pankration Gym se konají každé pondělí a středu, pro starší děti pak i v úterý a čtvrtek v bývalé tělocvičně 8. ZŠ.

Ploutvové plavání: Každé pondělí od 18.00

do 19.00 se můžete přihlásit na rychlostní plavání s ploutvemi. Potápěči Atol přijímají mládež od šesti do 18 let.

Sportovní rybolov: Zájemci o rybaření i přírodu se mohou přidat k partě Lipánků a stát se nejen dobrým rybářem či rybářkou. Přihlásit se může každý ve věku od šesti do 18 let. Tréninky probíhají každé úterý.

OCR Aréna Příbram: V OCR Aréně nejde jen o běhání - je to zážitek plný adrenalinu, výzev a dobrodružství. Tréninky pro děti od šesti do 18 let lze navštívit v areálu Padák každé pondělí a čtvrtek odpoledne.

Pro více informací o jednotlivých sportovních klubech a jejich nábořích sledujte sport.pribram.eu nebo naskenujte QR kód.

■ Jan Hadraba
sportovní manažer města

ZDENĚK BROŽ, FK PŘÍBRAM

Sezona 2024/25 bude pro FK Příbram přelomová. Po letech působení v první i druhé lize budou příbramské fotbalisty od Litavky bojovat o body ve třetí nejvyšší soutěži - ČFL. Po sestupu staví klub zcela nový mančaft, ve kterém budou hrát prim nejen příbramské mladíky, ale také několik hráčů ze zahraničí. Ostatně jeden z nich, Ghaňan Emmanuel Antwi, působí v zelenoočerných barvách už sedm let a je jako nejzkušenější hráč kapitánem v FK Příbram.

Se změnou ligové soutěže odešla téměř dvacítká fotbalistů včetně ex-reprezentanta Josefa Hušbauera či dřívějších opor - brankáře Martina Melichara a Daniela Fišla. Kdo zůstal, to byl realizační tým, který tři kola před sestupem začal vést sportovní ředitel Jiří Kohout. Odchovanec Příbrami má zkušenosti z mnoha ligových laviček jako asistent, několik sezon působil také reprezentačních výběrů v mladších kategoriích. K ruce má zkušené legendy Tomáše Wágnera s Dominikem Maškem. Oba museli ukončit své kariéry kvůli zdravotním problémům a nyní asistují hlavnímu trenérovi.

Klub podepsal smlouvu s novým hlavním partnerem (Kolaudace jednoduše), který bude mít logo na dresu. Prostor pro partnery je stále otevřený. Fotbal v posledních letech získává na popularitě i díky rozsáhlým možnostem v televizním i internetovém prostředí.

Přibýlo více informací o tradičně dobře vnímané a často také úspěšné mládeži. Žákovské oddíly vybojovaly v červnu českou ligu, a tak budou příbramské fotbalové školáci bojovat s těmi nejlepšími celky z Česka včetně Sparty či Slavie. V dospělosti se po slabých letech z covidových dob restartuje generace, která může být líhni talentů pro A-tým a možná i pro český fotbal. Od nové sezony se FK řadí mezi další kluby, které nabízejí vstupenky online, a papírové štočky vstupenek tak vstupují definitivně do historie.

Příbramské fanoušky mohou využívat výhody nákupu suvenýrů na obnoveném e-shopu, který lépe vystihuje potřeby včetně zaslání přes Zásilkovnu. Klub slibuje, že nabídku fanouškovských předmětů bude rozšiřovat. Pro příznivce bude klub připravovat různé akce - od poločasových soutěží až po větší události. „Efkáčko“ tak má pro fanoušky připravenou třeba fanzónu. V plánech je víc zapojovat klub do akcí, které budou viditelné pro Příbramany. Snahou je více se prezentovat i mimo fotbal, protože to je určitá role společenské zodpovědnosti.

Stále aktuální je hledání investora, který pomůže rozvíjet zdejší fotbal. Příbram má fotbalový areál, který může mít smělé ambice být zpátky v nejvyšší lize. Rozpočty v profi fotbale rostou, a tak mezi firmami na Příbramsku bude klub stále hledat nové podporovatele - malé i velké. Důležitá je i podpora města. Nejen v Česku, ale v celém středoevropském regionu je obvyklé, že municipality své kluby podporují. Ať už při provozu stadionu, výchově mládeže nebo si váží svého městského klubu jako důležitého propagátora regionu.

DANIEL ROSENBAUM, VK KOCOUREŇI

VK Kocouři Příbram doznal v A-týmu několika změn, včetně změny na pozici trenéra. Nově jsme přivítali Martina Demara, který minulou sezonu působil v Dukle Liberec a jenž v Příbrami trénoval již před dvěma lety. Do sezony vstupujeme s několika změnami v hráčském kádru, z nichž nejvýznamnější je příchod Dušana Bonačiče. Zkušený hráč s mezinárodními zkušenostmi by měl výrazně přispět k výkonu mužstva. Navíc jsme sestavili skutečně mezinárodní tým - v sestavě najdete hráče z Německa, Nizozemska,

Mexika a také ukrajinského legionáře. Mix zahraničních posil přináší různé styly hry a cenné zkušenosti. Vedle nich zůstávají i příbramští odchovanci jako Filip a Jakub Uřešovi, kteří jsou srdcem klubu a důležitou součástí týmu. Jsme přesvědčeni, že se tým kolem kapitána Dana Rosenbauma mladšího dobře sehraje a bude na hřišti konkurenceschopný.

Klíčovou prioritou jsou investice do zázemí. Pracujeme na modernizaci tréninkových zařízení a zlepšení vybavení pro hráče. Naším cílem je vytvořit prostředí, kde se budou všichni cítit pohodlně a kde bude radost sledovat volejbal. Je však důležité mít na paměti, že disponujeme nejmenším rozpočtem z prvních šesti klubů extraligy.

Podařilo se nám udržet klíčové partnery, kteří s námi spolupracují již několik let. Rovněž jsme navázali nová partnerství s několika místními firmami. Díky patří všem sponzorům včetně města Příbram, a zejména pak generálnímu partneru, společnosti Trox. Rádi bychom zopakovali loňský úspěch v podobě čtvrtého místa, a především jej zúročili. Cílem je alespoň částečně přiblížit náš rozpočet k těm nejlepším klubům, což je v současné době velká výzva.

V letošní sezoně plánujeme několik speciálních akcí, včetně autogramiád a setkání s hráči

po zápasech. Další novinkou je zavedení online prodeje vstupenek přes platformu Enigoo, což fanouškům umožní zakoupit si vstupenky pohodlně z domova nebo přes mobilní zařízení. Kromě těchto aktivit se zaměřujeme na výraznější přítomnost v online prostoru a na sociálních sítích. Chceme být blíže našim fanouškům a pravidelně je informovat o dění v klubu.

PETR VINŠ, HC BANÍK PŘÍBRAM

Klub se do nové sezony těší na úspěšný nábor nových malých hokejistů a hokejistek, stejně jako na přípravné a mistrovské zápasy všech věkových kategorií - od přípravek, přes žáky, dorostence až po juniory. Samozřejmě se těšíme i na utkání mužů a žen. Muži budou opět nastupovat

v Západní skupině 2. ligy, odkud postoupili Piráti Chomutov do 1. ligy. Naopak soutěž doplnila postupující Kadaň, zatímco Letci Letňany se rozhodli z vlastní vůle v soutěži nepokračovat. Ženy budou opět obhajovat mistrovský titul v extralize žen. Ze soutěže se odhlásily Berounské Ivice, zatímco postoupila Roudnice nad Labem.

U žen je důležité zmínit, že HC Příbram jako první klub v republice získal od ČSLH statut Akademie žen, a stane se tak pilotním projektem tohoto typu akademií. Dívky budou moci nastupovat za B-tým dorostu a podle výkonnosti i za dva ženské týmy v lize a extralize žen. Realizační tým připravuje i řadu mezinárodních zápasů, takže se máme na co těšit.

Zajímat nás určitě budou i zápasy juniorů, kteří mají postupové ambice, ale především výkony A-týmu dorostu, který se minulou sezonu probojoval do druhé nejvyšší soutěže a určitě se nebude chtít prát jen o udržení!

V neposlední řadě je třeba zmínit i další zajímavé novinky. V polovině září plánuje HC Příbram zajímavý benefiční zápas. Novinkou na zimním stadionu bude také maskot HC Baník Příbram, a během sezony bude po rekonstrukci otevřen nově získaný off-ice prostor Akademie. Tento prostor bude zahrnovat rozcvičovnu, střelnici, zázemí pro rehabilitaci a administrativu klubu.

■ Anketu zpracoval:
Stanislav D. Břeň

inzerce

Divadlo A. Dvořáka Příbram

HALLOWEEN

S HONZOU LADROU

20. 10. 2024 | 16:00 | Estrádní sál

- ✦ ANIMAČNÍ PROGRAM PLNÝ PÍSNÍČEK A HER
- ✦ MASKY STRAŠIDEL VÍTÁNY
- ✦ MYŠÁK EDA A STRAŠIDLA

Jednotně vstupné 150 Kč

Davle a Most u Remagenu

Ve Štěchovicích, o kterých jsme se zmínili minule, se již počíná vzdouvat další pozoruhodné vodní dílo, vybudované na Vltavské kaskádě jako první – vodní nádrž Vrané, v provozu od roku 1935. Vranská hráz vytvořila rozsáhlou vodní plochu, historicky i dnes hojně rekreačně využívanou, dlouhou 12 km, rozšiřující se o tříkilometrovou vzedmutou část řeky Sázavy.

Městys Davle a „most u Remagenu“.

Foto (2×): Jaroslav Hodrment

V této souvislosti se zde musíme zmínit o legendárním Posázavském pacifiku, úžasné historické železniční trati Praha - Vrané nad Vltavou - Čerčany a dále. Vede nejprve údolím Vltavy, za Davlí pak podél Sázavy. Trať provázají výhledy na řeku, tunely a mosty, z nichž nejvýznamnější je sedmiobloukový Žampašský viadukt, druhý nejvyšší kamenný železniční most ve střední Evropě. Je zajímavé, že jako součást Posázavského pacifiku bývá jmenována také jeho dobršíšská větev, oddělující se u Sko-

chovic železničním viaduktem přes vranskou nádrž a na levém břehu pokračující atraktivním údolím Bojovského potoka, kolem Mníšku pod Brdy směrem na Dobříš.

Městys Davle leží na soutoku řek Vltavy a Sázavy a je častým cílem turistů, vodáků či chatařů a chalupářů. Počet obyvatel (asi 1800) se během turistické sezony několikanásobně zvyšuje. První zmínka je spojována se založením benediktinského kláštera sv. Jana Křtitele (999), vzniklém na ostrově při soutoku Sázavy a Vltavy, dnes přístupném jen lodí. Naproti němu, na levém břehu Vltavy, stojí kostel sv. Kiliána, který je prý jediným kostelem v Čechách, zasvěceným právě tomuto patronovi. Historie Davle je spojena s plavením dřeva, vltavskou či sázavskou vodní dopravou a také voroplavbou. I dnes zde vidíme čilý ruch rozličných plavidel, včetně pravidelné zastávky kolesového parníku Vltava.

Lávka pro pěší v Davli posloužila americkým filmařům při natáčení velko filmu Most u Remagenu (1969). Režisér John Guillermin si ji vybral pro její poměrně autentickou, i když poněkud zmenšenou, podobu s původním remagenským mostem přes Rýn v západní části Německa. Filmový příběh ztvárňuje skutečnou válečnou událost, dramatickou bitvu americké zvláštní jednotky a ustupujícího wehrmachtu. Jako

komparš se prý natáčení tehdy účastnila řada místních obyvatel, většinu triků zajišťovali čeští kaskadéři.

Natáčení však v srpnu 1968 kuriózně přerušilo vojsko, a to opravdové vojsko. „Když viděla posádka sovětských tanků kousek za Prahou německou armádu, byla dost překvapená,“ uvedl režisér Vít Olmer, který si ve filmu tehdy zahrál německého důstojníka. Udivení prý ale byli také američtí herci. „Bylo na nich vidět zdesnění, protože to vypadalo, že začíná válka,“ popisuje Vít Olmer. Natáčení se pak přesunulo do Německa a Itálie.

Pokud jste snad ještě neabsolvovali jízdu Posázavským pacifikem, je rozhodně čas k nápravě. Nabízí se trasa Praha, hlavní nádraží - Čerčany, která je považována za skutečně legendární trať českého trampingu. O víkendech zde býval nával, trempové jezdili i na střechách vagónů, dnes je účast více méně standardní, současná vlaková souprava je na dnešní dobu poněkud zastaralá (bohužel nikoli retro), ale funkční. Tato železniční trať rozhodně patří k těm nejromantičtějším v Česku.

■ Jaroslav Hodrment

Železniční most Skochovice, dobršíšská větev Posázavského pacifiku

**Skandál: Vyhodili
ho jen proto, že
byl natvrdlý**

Přitom stačilo, kdyby jej
skladovali v ošatce.

Naučte se neplýtvat jídlem
na www.nekrmkos.cz

**Rozhodují
činy.**

Kaufland

Příběhy z Březového vrchu VII.: hormistr Greger Behem

Příbramský kverksaft byl začátkem 90. let 16. století finančně vyčerpán budováním wasserkunstu – odvodňovacího zařízení, bez něhož nebylo možné postupovat při dolování do větších hloubek. Stříbra se tu tehdy těžilo jen málo a úřad hormistra v roce 1594 opustil Daniel Vlčovský.

Listina císaře Matyáše pro Příbram z 8. února 1614.
Zdroj (2×): SOkA Příbram

Už na podzim 1593 vypukla válka s Turky o Uhry. Císař Rudolf II. vyžadoval od českých zemí pro boj s osmanskou říší další peněžitou i vojenskou pomoc. Začátkem listopadu 1593 mu pražský zemský sněm povolil v zemi vybírat veliké domovní berně, daň „z *poddaných*“, z dobytka, z vín, „*sladkého pítí*“, pív, pálenek, z ryb a dalších věcí. Na obranu proti Turkům, kteří v Uhrách podnikali loupeživé nájezdy, se měla postavit zemská vojenská hotovost. Ukostelů se konaly peněžité sbírky a v krajích probíhaly muštrůnky čili vojenské odvodní přehlídky. Měšťany a poddané obírali i němečtí vojevůdčí knechti, kteří se od začátku následujícího roku trousili do Uher českou zemí na pomoc proti Turkům.

KAŽDÝ OSMÝ DO VÁLKY

Česká komora nařídila 19. srpna 1594 Příbramským, že stejně jako ostatní města mají ze svých obyvatel vybrat každého osmého člověka schopného válčit, vyzbrojit ho na své náklady dlouhou ručnicí a korduláčem, tedy širokým dvoješným mečem, nebo dobrým tesákem, a odeslat všechny vymustrované do Znojma.

Císařské vojsko utrpělo během tažení několik vážných porážek a roku 1596 se chystala odvetta. Začátkem listopadu se zástupci českých horních měst včetně Příbrami vydali do Prahy a prosili císaře, aby je osvobodil od placení váleč-

né pomoci proti Turkům, protože Ferdinand I. je od berně osvobodil. Stěžovali si, že mnohá z nich se nacházejí v krajinně nepříznivé pro polní hospodářství a v rodinách horníků, jejichž živitelé utrpěli úraz, panuje chudoba. Potraviny musí draze kupovat z okolních míst, odchodem četných dělníků z hor k vojsku se snížil počet obyvatel, čímž hornictví trpí nemalou újmou, a je třeba brát ohled na kverky, kteří hory vydržují.

Komora zástupcům po pěti dnech čekání oznámila, že císař jejich prosbu projednával s nejvyššími zemskými úředníky a komorními rady, ale protože o válečné pomoci rozhodl zemský sněm, musí vyřídit i jejich žádost. Příbramští horníci (osobně svobodní) byli vojenské služby zproštěni, ale vojenská povinnost byla přenesena na zdejší poddané. Byli z ní vyňati jen sedláci, patřící svatojakubskému záduší. O měsíc později císař nařídil obyvatelům Podbrdského kraje, aby k odvozu munice a jiných válečných potřeb připravili co nejvíc formanských koní, a znovu byly na vojsko proti Turkům vybírány peníze.

LEHKÉ ČESKÉ MINCE

Na přelomu století zemi sužovaly mor, velký úhyn dobytka a neúroda. V roce 1600 v Čechách rychle vzrostly ceny obilí. Jeden strych pražské míry pšenice, žita a hrachu stál půl čtvrté kopy grošů českých, strych ovsy se prodával za kopu grošů českých. Roku 1601 v Českém království se stříbrný tolar místo dosavadních sedmdesáti rovnal třiasedmdesáti krejcarům. Dobré stříbrné české mince překupníci vozili do ciziny, kde je tavili a předělávali na „*lehké*“, tj. méně kvalitní a drobné mince. Ty pak přiváželi do Čech a ke škodě země dosahovali nemalého zisku.

V červenci 1602 Příbram musela stejně jako ostatní horní města ze svých obyvatel vypravit do pole každého patnáctého člověka. Válka trvala až do listopadu roku 1606, kdy s Turky uzavřel mír arcivévoda Matyáš proti vůli svého bratra a císaře Rudolfa II.

Již v minulém příběhu byl zmíněn šichtmistr Greger (Gregor) Behem, který byl v těchto pohnutých desetiletích jedním z představitelů knapšaftu. V příbramských pramenech se objevuje po moru 1582.

Morové epidemii pravděpodobně podlehl šichtmistr Georg Wolff, který si postavil dům u příbramského špitálu. Po smrti své první manželky si vzal Annu, dceru březohorského prvousedlíka Cuntze Ludwiga. Ta se starala o jeho syna Anderesa z prvního manželství a o pět společných dětí. Posléze se Wolffovi rozhodli vyměnit svůj příbramský dům za hospodářství vdovy po hormistrovi Hansi Möckelovi čp. 2 na Březovém vrchu, ležící mezi hořejší 4. a 5. mírou za Naší milou paní se zahradou a velkým polem.

Ovdovělá Anna Wolffová se podruhé provdala právě za Gregera Behema, který byl tehdy šichtmistrem na Darovaném štěstí na Vrančickém vrchu. Vyženěné a již dospělé pastorky ze statku jejich otce v ceně 80 zl. vyplácel od léta 1584 do roku 1591, kdy už byl také starším knapšaftu. Vlastní děti s Annou neměl.

Nevýdělečná důlní díla byla opouštěna, a tak v roce 1593 Gregor Behem koupil za 30 kop míšeňských už nepotřebnou kovárnu u hořejší 4. míry za Štolovou fundgrubou. Toto stavení ve spodní části Březového vrchu doplatil až v roce 1603. Zřejmě stálo v místech dnes již zbouraného hostince U Černého orla poblíž zastávky u křižovatky Rožmitálské a Žežické ulice.

MÍSTO HUTI MLÝNEC

Podobný osud měla i sešlá šmelcovní huť v Podlesí (vlevo od silnice z Příbrami), kterou císař Rudolf II. v dubnu 1594 propůjčil i s pozemkem, s vodním příkopem a vodou od této staré hutě až dolů k nové hutě (dnešní Kovohutě) radovi apelačního soudu Matyáši Kremerovi z Grunova, který si koupil Zárybnický dvůr u Dolejší Obory a přikupoval k němu další pozemky v jeho okolí. Mohl si to i v těchto těžkých letech dovolit, protože kromě jiných příjmů pobíral roční plat přinejmenším 600 kop míšeňských. Směl si místo hutě vystavět mlýnec, ovšem s výminkou, že až by se královské příbramské hory dočkaly nového rozkvětu a český král by pro ně potřeboval tuto huť nebo vodu a příkopy, bude muset aktuální držitel staré hutě to všechno českému králi bez odporu vrátit. Matyáš Kremer se však po několika letech svého zdejšího majetku zbavil a na podzim 1602 bylo místo po staré šmelcovní hutě propůjčeno lénhavěří Georgovi Mayerovi, který na

Příbramští se obávali, aby nepřišli o privilegia královského horního města, proto se snažili českou komoru, nejvyššího mincmistra a panovníka přesvědčit, že zdejší doly nejsou ztraceny.

”

Snímky březohorských domů a ulic

Příbramský archiv shání staré fotografie březohorských domů a ulic, mohou být i z rodinných alb slidmi. Budou použity pro chystanou knihu o Březových Horách, která vyjde v tomto roce. Čím starší fotografie, tím lepší. Snímky naskenujeme, nebo prosíme o zaslání kvalitního skenu (v rozlišení 300 dpi) na e-mail vera.smolova@soapraha.cz.

ni měl postavit huť s uhelnou, wasserlauf a puchýrnu a který byl od roku 1603 několik let správcem hormistrovského úřadu, než ho vystřídal Gallus Lang.

Greger Behem byl nejpozději v roce 1599 i štejkýřem (štajgrem) a dařilo se mu dobře. V červenci si koupil pole s podnivkem (menším orným pozemkem pod nivou na mírném svahu) od Jana Sládka Maruščiných a louku ležící směrem ke Zdaboři a k cestě k Bohutínu za 44 kop míšeňských. V listopadu 1601 koupil od Anny Honzové za 37 kop pole s loukou nad cestou, kterou se chodilo do Zdaboře přes Jablonný. Na přelomu let 1602 a 1603 si jako lénhavě propůjčil fundgrubu na Bohaté útěše s přílehlými mírami na Lískovém vrchu u Obecnice a s hlubokou dědičnou štolou na Zajíci a dvě míry na Německé štole, vše na Strachovském vrchu.

V roce 1607 se opět objevuje jako šichtmistr a v prosinci si za 100 (!) kop míš. koupil pole a louku od Jana Holíka od cesty, která vedla ke Zdaboři až pak až k cestě nahoru ke vsi Bohutínu. Tak si kolem svého domu - bývalé kovárny vytvořil dostatečnou plochu zemědělské půdy, aby nebyl finančně závislý na příjmu z upadajícího dolování.

MSTA PASOVSKÝCH

Spory mezi Rudolfem II. a Matyášem se vyhrtily v lednu 1611, kdy Rudolf II. využil nabídky svého bratrance arciknížete a pasovského arcibiskupa Leopolda a povolal si do Prahy na pomoc jeho vojsko. Pasovští neuspěli a při ústupu z Prahy v brdských lesích v průmysku před Příbramí jich několik set po střetu se sedláky padlo. Zbylí Pasovští pak cestou na jih z pomsty vypalovali vsi i městečka. Jeden jejich houf způsobil v Příbrami značné škody a donutil obyvatele města, aby jim vydali své zásoby potravin na další cestu.

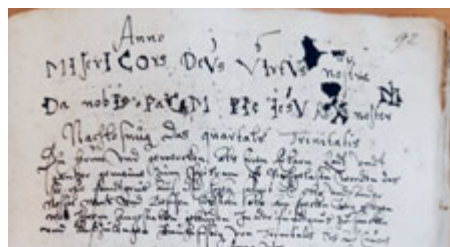
Potom Rudolf II. český trůn svému bratru Matyášovi postoupil. Příbramští se obávali, aby nepřišli o privilegia královského horního města, proto se snažili českou komoru, nejvyššího mincmistra a nového panovníka přesvědčit, že zdejší doly nejsou ztraceny. Podle dochovaných účtů těžila příbramská obec na Bohaté útěše a na Darovaném štěstí v letech 1611 až 1614 s celkovým plusovým rozdílem mezi příjmy a výdaji pouze kolem 12 zl. ročně. Cupus (příspěvek na dolování) na Bohaté útěše na jeden kukus roku 1611 činil 32 gr., při 128 kukusech na důl, z toho čtyř bezplatných dědičných a dvou ve prospěch kostela a obce, se tedy mělo vybrat od jejich držitelů celkem asi 56 zl. V letech 1612-1614 se cupus zvýšil na 48 gr., celkem asi 84 zl.

V letech 1611-1613 pracovali na Bohaté útěše jen čtyři horníci se mzdou 1 zl. týdně, další obsluhoval vodní čerpadlo za 1 zl. 12 gr. a příplatek za svátky, štajgr bral týdně 1 zl. 12 gr. Šmelcovalo se nepravdělně a velmi zřídka, šichtmistr pak za každý týden dostával 1 zl. Stříbro vozil do Prahy. V polovině srpna 1613 nastala změna: celkový počet horníků v příbramských horách se pohyboval kolem dvanácti. Pracovali dvanáct hodin ve dne nebo v noci za 1 zl. 4 gr. týdně. Několik dalších obsluhovalo vodotěžný stroj.

Příbramští pak prosili císaře Matyáše, aby jim potvrdil Rudolfovo privilegium a všechny starší výsady římských císařů a českých králů. Matyáš jim listinu vydal 8. února 1614 v Českých Budějovicích.

Možná už tehdy (prameny chybí), ale prokazatelně nejpozději v roce 1616, se stal Greger Behem hormistrem a následujícího roku bylo upuštěno od dolování ve Vrančicích. Těžilo se pouze na Bohaté útěše.

Behemův život se chýlil ke konci. V roce 1617 dovolil své nevlastní dceři Catharině Nickewackerové, aby jeho pole vedle svého domku užívala jako své koupené. V lednu 1618 se svou

Zápis v horní knize z roku 1618 (výřez).

manželkou Annou předal svůj dům a dvůr s poli a loukami ležícími blízko města svému nevlastnímu synovi Georgeovi Wolffovi a jeho sestřím Catharině a Margaretě, aby to všechno svobodně a co nejlépe užívali jako své otcovské dědictví. Brzy potom hormistr zemřel, a ještě téhož roku byl jmenován správcem hormistrovského úřadu Mattes Langer.

V PŘEDVEČER STRAŠLIVÉ VÁLKY

Tehdy už byl českým králem Ferdinand II. Štýrský, který byl vychován v přísné katolické víře a proti příslušníkům nekatolických církví ve svých dědičných zemích od přelomu století postupoval s velkou tvrdostí. Zemské stavby si ovšem při jeho volbě králem nevzaly z těchto jeho skutků poučení. České království se ocitlo v květnu 1618 defenestrací královských místodržících na začátku stavovského povstání. S obavami ho sledovali i členové příbramského knapšaftu, protože krátce na to do zdejší horní knihy někdo z nich napsal: *ANNO 1618 MISERICORS DeVs VIRTvs nostra Da nobIs PaCeM Pie Ies V ReX noster. Roku 1618: milosrdný Bůh naše síla, dej nám mír, laskavý Ježíši, náš Králi.* Tak začala strašlivá třicetiletá válka.

■ **Věra Smolová**
SOA v Praze - SOKA Příbram

KALENDÁRIUM

1. září 1884

Stát převzal do své správy reálné a vyšší gymnázium, čímž se město Příbram zbavilo značné finanční zátěže.

5. září 1724

Hormistr Pusch položil základní kámen ke stavbě kaple svatého Prokopa.

12.-13. září 1964

Ve všech závodech a provozech Rudných dolů a Jáchymovských dolů se konaly oslavy Dne horníků. Ve velké hale na šachtě Anna probíhala hlavní podniková oslava Rudných dolů. Byla rozdána čestná uznání pracovníkům. Na hornickém stadionu Baník u Litavky probíhala zábavně odpoledne. V estrádním pásmu vystoupili rozhlasová a televizní umělci. Na stadionu se uskutečnil fotbalový zápas mezi Duklou Praha a Baníkem Příbram.

18. září 1904

Byla otevřena nově zřízená c. k. reálka zaměřená na studium živých jazyků a technických oborů. Po bohoslužbách se žáci odebrali do prozatímní budovy reálky (obecné dívčí školy Na Příkopech). V letech 1906-1908 pro ni byla postavena nová budova (dnes ZŠ Jiráskovy sady). Příbramská reálka jako první ze všech rakouských reálných škol připustila ke studiu dívky.

20. září 1774

Poutnictví vedlo ke vzniku nového řemesla - rozárnictví. Výroba růženců se ve městě dokládá už k roku 1664. Nejprve se rozárníci připojili k cechu zedníků, kameníků a tesařů. Jejich počet postupně narůstal, a tak byly sepsány cechovní artikule. V roce 1739 bylo v cechu kromě dvou cechmistrů a dvou starších cechu pět dalších mistrů. Privilegium bylo rozárníkům vydáno 20. září 1774.

22. září 1944

Při dobývání Dukelského průsmyku padl generál in memoriam Josef Kholz z Vysoké u Příbrami, absolvent příbramské reálky.

27. září 1894

Na 30. obzoru dolu Marie byl zraněn lamač. Při práci se od stropu odloupl kus skaliny, který ho poranil na hlavě a na zádech. Horník byl odvezen do příbramské nemocnice.

28. září 1784

Byl zrušen hřbitov u kostelíka sv. Jana. Původně se na něm pochovávali chudí lidé ze špitálu a přichozí do města odjinud, později havíři nebo i vojáci. Jeho zbytky byly odstraněny v roce 1814.

29. září 2004

Příbramský aquapark přivítal svého miliontého návštěvníka. Z rukou zástupců města obdržel dárkový koš, celoroční vstupenku a poukaz na pobyt u moře v Chorvatsku.

■ **Tereza Pruchová**
Státní oblastní archiv v Praze - Státní okresní archiv Příbram

KALENDÁŘ AKCÍ

PŘÍBRAM

20. 9.	14.00–22.00	Volby do zastupitelstev krajů
21. 9.	8.00–14.00	Volby do zastupitelstev krajů

NÁM. T. G. MASARYKA 121

9. 9.	16.00	Zasedání ZM Příbram
1.10.	17.00	3. veřejná prezentace na projekt Revitalizace nám. J. A. Alise

NÁM. T. G. MASARYKA

7. 9.	9.00–13.00	Bleší trh
-------	------------	-----------

DVOŘÁKOVO NÁBŘEŽÍ

7. a 21. 9.	8.00–12.00	Farmářské trhy
-------------	------------	----------------

NÁM. 17. LISTOPADU

20. 9.	14.00–19.00	Den seniorů
--------	-------------	-------------

LETNÍ KINO (PROMÍTÁNÍ)

7. 9.	20.30	V hlavě 2
14. 9.	20.30	Deadpool & Wolverine

LETNÍ KINO

13. 9.	8x	Divokej Bill 2024
21. 9.		Rock in Příbram 2024
27. a 28. 9.		Maso Pivo Fest – festival masa, piva a hudby

NOVÝ RYBNÍK

7. 9.		Bistro Fest – festival kapel u Sezam bistra
-------	--	---

DIVADLO A. DVOŘÁKA – VELKÁ SCÉNA

7. 9.	15.00	Ledové království
7. 9.	18.00	Ledové království
14. 9.	19.00	Úvěr
18. 9.	16.00	Štědrý Štědrý den
19. 9.	19.00	Pod sněhem
22. 9.	15.00	Honza a Hejhulák
25. 9.	19.00	Ljavec
26. 9.	19.00	Jentl
27. 9.	19.00	Sex pro pokročilé
29. 9.		Divadelní únikovka
30. 9.	19.00	Nebezpečné vztahy

DIVADLO A. DVOŘÁKA – MALÁ SCÉNA

9. 9.	10.00	Mrzák inishmaanský
11. 9.	19.00	Mrzák inishmaanský
19. 9.	19.00	Pavčina Jiřová a Bababand
20. 9.	19.00	Splašené nůžky
23. 9.	19.00	Figaro
24. 9.	19.00	Anděl v modrém
25. 9.	16.00	Mrzák inishmaanský

DIVADLO A. DVOŘÁKA – ESTRÁDNÍ SÁL

14. a 15. 9.		Výstava Nože 2024
16. 9.	19.00	Techtle Mechtle travesti show
18. 9.	8.00	Veletrh středních škol
21. 9.	8.30	Burza minerálů

DIVADLO A. DVOŘÁKA – D-KLUB

5. 9.	19.00	Kavárna U Nulté hodiny s Davidem Novotným
10. 9.	19.00	Los Trumberos
11. 9.	19.00	Kde Mayové zanechali stopy

DIVADLO A. DVOŘÁKA – KINO

5. 9.	19.00	Beetlejuice Beetlejuice
6. 9.	17.00	Cesta za legendou
6. 9.	20.00	Zápisník alkoholičky
7. 9.	16.00	OZ! Hlas pralesa
7. 9.	19.00	Vlny
8. 9.	16.00	Beetlejuice Beetlejuice
10. 9.	16.00	Hrabě Monte Christo
12. 9.	19.00	Nepřivolej nic zlého
13. 9.	17.00	V hlavě 2 – 3D
13. 9.	20.00	Influencerky
14. 9.	16.00	Medvídek panda v Africe
14. 9.	19.00	Milé laskavosti
15. 9.	16.00	Zápisník alkoholičky

WALDORFSKÁ ŠKOLA

19. 9.	18.00	The Czech Quartet: Dr. Josef Theurer a Bedřich Smetana – komorní koncert
--------	-------	--

HORNICKÉ MUZEUM

2.–29. 9.		Komentované prohlídky výstavy Zkáza příbramského domu Jechů – dle domluvy na tel. 725 970 880
8. 9.	9.00–17.00	Do muzea za 1 Kč
8. 9.	14.00	Objevy nových minerálů – beseda s Pavlem Škáchou
8. 9.	14.45	Komentovaná prohlídka geoparku s Pavlem Škáchou
5., 12. a 19. 9.	18.00	Přednášky k výstavě Zkáza příbramského domu Jechů
28. 9.	9.00–17.00	Den věží a rozhleden
28. a 29. 9.	9.00–17.00	Hornické pohádky

JUNIOR KLUB

6. 9.		B-day Junior klub
21. 9.	14.00–18.00	Módní přehlídka spolku Babíkov

SVATÁ HORA

7. 9.	15.00	Malé filmové exercie
8. 9.	14.00	Nedělní varhanní půlhodinka – Bernard Grobbel (Německo)
14. 9.	10.00	Příbramská svatohorská šalmaj
14. 9.	9.30	Běh hasičů do Svatohorských schodů
15. 9.	14.00	Nedělní varhanní půlhodinka – Stefan Baier (Německo)
22. 9.	14.00	Nedělní varhanní půlhodinka – Franz Danksagmüller (Německo)
28. 9.		Den věží a rozhleden
28. 9.	15.00	Malé filmové exercie
29. 9.	14.00	Nedělní varhanní půlhodinka – Jürgen Essl (Německo)

SBOR MISTRA JAKOUBKA ZE STŘÍBRA

6. 9.	17.00	Příbramský huntík Zdeňka Hejrlíka – 1. den
-------	-------	--

RESTAURACE ORLOV

7. 9.	13.00	Příbramský huntík Zdeňka Hejrlíka – 2. den
-------	-------	--

KNIHOVNA JANA DRDY

10. 9.	13.00–17.00	Jak na chytrý tablet a telefon. Seminář pro seniory.
17. 9.	7.30	Klub HP: Naučnou stezkou Svatojanskými proudy
18. 9.	18.00–22.00	Noc literatury
19. 9.	8.30	Brain&Breakfast. Inspirativní snídane v Křižáku
19. 9.	17.00	Lomikámen. Duševní zdraví a duševní obtíže v kontextu rodiny, práce, vztahů a volného času
24. 9.	8.30 a 10.00	BookStart: Houbabská pohádka. Setkání pro nejmenší budoucí čtenáře
24. 9.	17.00	Dějiny umění: Pablo Picasso. Přednáška Jany Froňkové
25. 9.	18.00	Příběhy lesních zahrad. Projekce filmu a moderovaná beseda
26. 9.	17.00	Četníci a Četnické humoresky. Genealogie a historie s emeritním vrchním policejním radou a duchovním otcem Četnických humoresek plk. v. v. Michalem Dlouhým

GALERIE FRANTIŠKA DRTIKOLA

Do 15. 9.		Výstava: Kafka Present
-----------	--	------------------------

inzerce

PRODÁM I VAŠI NEMOVITOST

Specializuji se na oblast Příbram a Praha-Západ

- Přes 14 let zkušeností
- Férovost
- Upřímnost
- Skvělé vyjednávání
- Individuální přístup
- Klient vždy na 1. místě

Ing. Eva Viktorinová
tel.: +420 733 187 300
e-mail: eva.viktorinova@re-max.cz
web: evaviktorinova.remax-makler.cz

RE/MAX
Power

www.VYKUPKOVU.EU

OBECNICKÁ 365, PŘÍBRAM (NAD PNEUSERVISEM - U KOLEJÍ)

Po - Pá: 7:00 - 17:00 hod.
So: 7:00 - 14:00 hod.

tel.: 778 055 083

STŘELTE SVŮJ ODPAD

GELLNERŮV SKLÍPEK, PRAŽSKÁ UL.

13. 9. Příbramský Gellner

SENIOR POINT PŘÍBRAM

4. 9. Výlet do Prahy: Plavba Čertovkou, procházka Valdštejnskou zahradou
 10. 9. Promítání kina
 10. 9. Výlet: Jurt kemp Vrábsko
 10. 9. Turnaj v bowlingu
 12. 9. Výlet: Zámek Hluboká
 12. 9. Právní poradna – od 10.00 (nutná registrace)
 17. 9. Turnaj v šipkách
 18. 9. Výlet do Prahy: Výstava Helena Vondráčková v Tančícím domě
 20. 9. Svátek seniorů – nám. 17. listopadu
 23. 9. Přednáška: O bylinkách a mastičkách
 24. 9. Turnaj v bowlingu
 27. 9. Seniorská akademie – zahájení 2. kurzu
 30. 9. Informační schůzka
 Deskové společenské hry – každou středu od 10.00 ve 2. pavilonu
 Plavání pro seniory – každou sobotu od 8.00 hodin (na základě Karty seniora)

FIT SENIOR PŘÍBRAM

3. 9. 9.30 Klub Makovička
 3. 9. 14.00 Pletařky
 4. 9. 15.15 Šachový klub
 6. 9. 10.00 Zpívání s kytarou
 12. 9. 18.00 Svépomocná skupina pro pečující
 13. 9. 10.00 Terapie tancem
 13. 9. 15.30 Dobře naladěná skupina
 17. 9. 9.30 Klub Makovička
 17. 9. 14.00 Pletařky
 18. 9. 10.00 Tvoření ubrouskovou technikou (cibuláková váza)
 18. 9. 14.00 Zahájení kurzu italštiny
 18. 9. 15.15 Šachový klub
 19. 9. 18.00 Význam pohybu v konceptu dlouhověkosti - M. Levanti
 20. 9. Svátek seniorů – stánek
 23. 9. 10.00 Parkinson klub
 27. 9. 10.00 Taneční terapie
 27. 9. 15.30 Dobře naladěná skupina

DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽ

18. 9. Den otevřených dveří

SPORTOVNÍ HALA

26. 9. 18.00 VK Trox Příbram – Volejbal Brno, a. s.

STADION NA LITAVCE

6. 9. 18.00 FK Příbram – FC Silon Táborso B
 20. 9. 18.00 FK Příbram – FK Dukla Praha B

NA HRŠTI TO ŽIJE!

5. 9. 16.00 ZŠ Školní (stolní tenis)
 12. 9. 16.00 Na Cihelně (fotbal, flag fotbal, cheerleaders)
 19. 9. 16.00 Na Rynečku (házená)
 26. 9. 16.00 Na Cihelně (sportovní gymnastika, malý fotbal)

AREÁL PADÁK

7. 9. Obstacle Race Příbram

BRDSKÝ BĚŽECKÝ POHÁR 2024

1. 9. Běh Bezděkovem
 14. 9. Běh Kovohutěmi
 28. 9. Běh města Příbrami

PŘÍBRAM

19. 9.–8. 10. Týdny duševního zdraví

Město nabízí

- 1) nájem prostor o celkové výměře cca 150,56 m² v budově č. p. 129, ul. Školní v Příbrami VIII, která je součástí pozemku p. č. 4239/24 v k. ú. Příbram;
- 2) nájem prostor o celkové výměře cca 76 m² budovy č. p. 537, ulice Bratří Čapků v Příbrami VII, která je součástí pozemku p. č. st. 1165 v k. ú. Březové Hory;
- 3) nájem prostoru o celkové výměře 34,50 m² ve 2. nadzemním podlaží vpravo v budově bez č. p. / č. e., která je součástí pozemku parc. č. st. 573/2, k. ú. Březové Hory a nachází se ve 2. pavilonu v levé části areálu v Příbrami VII, Žežická ul. č. p. 193;
- 4) nájem prostoru o celkové výměře 20,93 m² v 1. podzemním podlaží budovy č. p. 163, ul. Dlouhá v Příbrami III, která je součástí pozemku p. č. 440, vše v k. ú. Příbram;
- 5) nájem prostor o celkové výměře 341,40 m² v budově č. p. 48 v Příbrami VIII, která je součástí pozemku p. č. 4239/10, zastavěná plocha a nádvoří, to vše v k. ú. Příbram;

- 6) nájem vývěsní skříňky, umístěné v Riegrově ulici v Příbrami I, na pozemku p. č. 648/19 v k. ú. Příbram;
- 7) prodej objektu o celkové výměře 3179 m², rodinný dům Trhové Dušníky č. p. 111, který je součástí pozemku p. č. 48/1, zastavěná plocha a nádvoří, vše v k. ú. Trhové Dušníky.

Více informací na úřední desce (elektronicky: edeska.pribram.eu/eDeska).

Město dále nabízí ke krátkodobému nájmu:
 ■ jednací sál, nám. T. G. Masaryka 121, Příbram I, nájemné činí 1300 korun do hodiny včetně, každá další i započatá hodina 200 korun. Cena za úklid je 850 korun. Ceny jsou včetně DPH.

Bližší informace poskytnete Jana Vašková (Odbor správy majetku) na e-mailu jana.vaskova@pribram.eu a tel. 318 402 521.

POMŮCKY: LAE, BENŠ, ANHINA, TĀ, ADAT, KALO	ČESKÝ ARCHITEKT	SVAZEK ROSTÍ	1. DÍL TAJENKY	NOČNÍ PTÁK	ZN. ANTIMONU	NĚM. MÍSTO	ČÁST BASNĚ	ZNAČKA AUTOBATERIE	KANTOVY INICJÁLY	KYPRIT PŮDU	2. DÍL TAJENKY	MRÍŽE	MALÝ OTA
PENĚŽNÍ POUKÁZKA													
ZN. ELEKTROSPOTŘEBIČŮ				PLAČ POSTAVA Z OPERY RŮŽOVÝ KAVALÍR									
ŽENSKÉ JMÉNO (2.2)					ČÁST TĚLA CIZÍ ŽENSKÉ JMÉNO								
ZÁTKA						CHUŤ (ZAST.) OBYDLÍ						TRKNUŤ ANGL. ZADA	
	VADA ČOČEK	TENTO DEN ODVĚTVÍ					ARABOVÉ POZITIVUM						NÁZEV PÍSMENE L (HOV.) ANGLICKY POLIBEK
ČESKÝ LIDOVÝ TANEC								KUS DELŠÍHO DŘEVA JINAK					
FÁČ									ZUŠLECHTĚNÁ ŽELEZA PALIVO				
PŘÍSTAVNÍ HRÁZE					SILNÝ PROVAZ ZN. PIVA					DRUH PALIVA IRONICKÝ ČLOVĚK			
PLOŠNÉ MÍRY				PICHATI MYS USA (HAVAJ)							NEOBUT OPĚT		
	LĚČKY	MRAVO-KÁRCE	ZN. LUTECIA TŘESEŇ (ZAST.)			DOMÁCKY LUDMILA	PROME-NADA OHON						SPLÁTKA KANADSKÉ SOU-OSTROVÍ
LETOUN								NEVLÍDNO RUSKY TYTO					
3. DÍL TAJENKY											NEJČAS-TĚJŠÍ ČESKÉ PŘIJMENÍ		
AUSTR. SIDLO				ISLÁMSKÉ RODOVÉ TRADICE							ŽENSKÉ JMÉNO (7.8.)		
X				PLEMENA							SPOR-TOVNÍ ČLUN		

Vážení čtenáři, přinášíme vám pranostiku na září. Tajenka ze zpravodaje 7-8/2024: Na svatého Jeronýma stěhuje se k nám už zima. Knihu vyhrává Jarmila Bendová. Kniha je připravena v redakci k vyzvednutí.

Vyluštěnou tajenku můžete poslat e-mailem na adresu: kahan@pribram.eu. Čtenář/ka, jehož/jejíž správně vyluštěná tajenka bude doručena jako 3. v pořadí, od nás dostane pěknou knihu.

COWORKING PŘÍBRAM

V COWORKINGU

Se dokážete plně soustředit na svou práci.
Můžete pracovat tehdy, kdy potřebujete.
Potkáte podobně smýšlející lidi.
Snadno oddělíte práci od domova.
Najdete potřebné technické zázemí.
Máte vše po ruce díky výhodné poloze v centru.

DEN NA ZKOUŠKU ZDARMA

coworking-pribram.cz

Pražská č.p. 130
315 315 095

TOM TAILOR

PRAŽSKÁ 29, PŘÍBRAM

